

SLOVENSKI OTROCI!
MOLITE ZA KITAJSKE OTROKE!

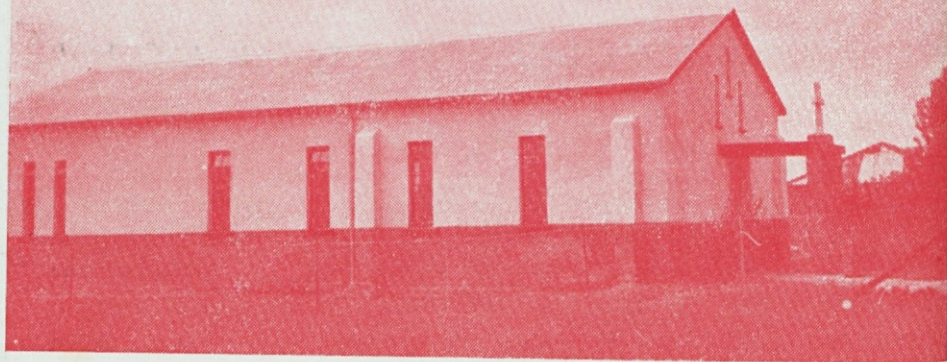
KATOLIŠKI MISIJONI

LAS MISIONES CATOLICAS

JUNIJ - ŠT. 6. 1961, XXXV.

V Južni Afriki pridno gara naš rojak o. Albin Kladnik F.S.C. Ta je zdaj zgradil menda že tretjo cerkev, tole podružnico njegove fare, katero je škof blagoslovil z vso slovesnostjo, kakor nam kaže spodnja slika. Misijonarja Albina in pa njegovega sodelavca pri gradnji, misijonskega brata Ksaverja Dorna, vidimo na sliki zadnje strani ovitka, dočim bomo misijonarjevo pismo objavili v naslednji številki.

Misijonstvo, zgodovina in sodobnost*

Prof. Alojzij Geržinič

Zanimivo je, kako misijonstvo in zgodovina človeštva pojasnjujeta drug drugega. Na to je spomniti kristjane, ki v današnjem položaju obupujejo ali pa se zatekajo k raznim "jasnovidcem", da bi jim ti pomagali najti se v zmedah časa.

Človeška zgodovina je v svojem bistvu zgodovina odrešenja. Kristus je v njenem središču; vsaka doba, vsak dogodek, vsak človek je vdelan v Njegov načrt. Njegova Cerkev izpolnjuje brez prestanka Njegovo zapoved: Pojdite in učite vse narode!

Najboljši zemljepisni položaj za izvršitev te naloge je imelo izvoljeno ljudstvo. Božja Previdnost je Izraelce postavila v središče vseh treh v starem veku znanih kontinentov. Ker pa niso spoznali svojega poslanstva, je Bog poveril svoje naročilo Evropi. Kako se je to zgodilo, je jasno popisano v 16. poglavju Apostolskih del (6-10): "Prehodili so (Pavel, Sila in Timotej) Frigijo in Galaško deželo, ker jim je Sveti Duh zabranil oznanjati nauk v Aziji. Ko so prišli do Mizije, so skušali priti v Bitinijo, pa jim ni pustil Duh Jezusov. Šli so torej skozi Mizijo in stopili v Troado. In ponoči je Pavel videl prikazen: neki Macedonec je stal pred njim in ga prosil: Pridi v Macedonijo in pomagaj nam! Ko pa je videl prikazen, smo takoj iskali prilike, kako bi odšli v Macedonijo, prepričani, da nas je Bog poklical, da jim oznanimo blagovest."

Tako je postala Evropa izvoljena celina. Njena usoda se je najtesneje povezala s krščanstvom. Z njim se je povzpela do voditeljice sveta na političnem, kulturnem in predvsem na verskem področju. Svetovna zgodovina je postala — prav do srede 20. stoletja — zgodovina Evrope in njene vpliva.

To vodstvo pa ji ni bilo dano zaradi nje same, temveč zaradi njenega poslanstva. Novim zemljinam in novim ljudstvom bi morala posredovati

---

*) Vodilne misli sem povzel po članku "Mission? Zum Weltmissionsonntag 1960", ki ga je oktobra 1960 (str. 147-148) v reviji *Die katholischen Missionen* priobčil Dr. Walbert Bühlmann, OFM.

veselo oznanilo. V resnici sta se posebno Španija in Portugalska zavedali misijonskih dolžnosti, ki sta jih kot katoliški državi imeli na daljnem zapadu in na daljnem vzhodu. Njuna kolonizacija Amerike seveda še daleč ni izvirala samo iz apostolskega navdiha in tudi pri naobračanju evangeljskih načel na družbene tvorbe so nastajali nepričakovani problemi (—kot je pokazal Hochwaelder v že znameniti drami "Pridi k nam Tvoje kraljestvo", priobčeni v lanskih KM—), vendar v njihovih naporih misijonsko poslanstvo Evrope ni bilo izdano.

A prav ob odkritju novega sveta se je Evropa razcepila. Začel se je odpad od Cerkve, namesto vere so začeli poganjati razumarstvo, laicizem, materializem, brezboštvo.

Taka Evropa je še izsilila, da je njena — zapadna — civilizacija zajela ves svet, ni pa imela več moči, da bi napravila krščanstvo za vero vsega človeštva — in to je bilo njeno poslanstvo. Ko se je svet odprl in so se raznobarna ljudstva s pričakovanjem ozrla na Evropo, jim ta ni ponudila evangelija, marveč Hegla, Marxa in Nietzscheja. Vsepovsod je prodrla s svojo trgovino, industrijo in tehniko, krščanske vere in ljubezni pa ni bilo dovolj niti doma, kaj šele za izvoz.

Kako naj danes od Črncev in Indijcev pričakuje hvaležnosti? Ljudstva, ki jih je vzgojila v materializmu, hvaležnosti ne poznajo. Tista pa, ki so ohranila plemenitega duha, se obračajo proč od včerajšnjih brezdušnih gospodarjev.

Vsem pa grozi najstrašnejši proizvod evropskega odpada od Boga — komunistični nauk in organizacija.

Res je, vsa Evropa ni šla te poti in vedno so se iz njene krščanske tradicije vzgajali božji služabniki, ki so zvesto sledili Kristusovemu naročilu. Posebno v zadnjih desetletjih je opaziti novega pogona v misijonskih naporih. Ali bo Bog zaradi teh pravičnih Evropi prizanesel? Ali bo prizanesel nam Slovencem zaradi Baraga in vseh, ki so se za njim velikodušno odzvali misijonskemu klicu — tudi v emigraciji?

Nekaj let sem se zbuja nov misijonski duh in po evropskih deželah vstaja spoznanje, da je misijonsko delo danes prva — in mogoče zadnja — naloga Evrope.

Kako smo mi zvesti svojemu poslanstvu? Spomnimo se, kaj je Kristus napovedal narodom, ki ne izpolnjujejo svoje poglavitne naloge: "Zatorej vam pravim, da se vam bo božje kraljestvo vzelo in dalo ljudstvu, ki bo dajalo njegove sadove."

MISIJONARJI ŽELJÁ

STANKO BOLJKA C. M.

Hvala Bogu, zanimanja za misijone je tudi med Slovenci precej. Tudi naši ljudje priporočajo pogane Bogu, žrtvujejo zanje svoj čas in denar. Nekateri med njimi celo žele, da bi jih bil Bog poklical, ko je bil čas za to, za misijonarje. Danes, tako pravijo, je pa že prepozno. "Kaj bi jaz, ki sem poročen in moram skrbeti za družino... Moj značaj je tak, da še misliti ne smem na skupno življenje v redovni družbi..." In vse to je res! Prepozno je! Osebnost ne moreš v misijone. Ne moreš iti na fronto, a vendar napraviš za misijone vsaj toliko kot kak misijonar, če ne še več. Nikar ne pozabi, da je Cerkev proglasila za nebeškega zaščitnika misijonov ne samo Frančiška Ksaverija, ampak tudi sveto Terezijo Deteta Jezusa. Prvi je bil v Indiji, na Japonskem in je umrl pred vrati Kitajske. Druga je pa živela zaprta v samostanu v Lisieuxu, kjer je jetična umrla, šele 24 let stara.

Zato pa: ne bodi žalosten ali žalostna, če ne moreš v misijone. Tam, kjer si, misli nanje. Žrtvuj se zanje ob stroju, v kuhinji, ko greš na delo ali se vračaš ves truden domov. Jutranji in večerni molitvi dodaj še kaj malega za misijone, čeprav bi bilo še bolje, če bi bilo vse tvoje življenje molitev. Ponudi Bogu za misijone vsa svoja zasluženja. Če si junak, ponudi mu tudi molitve, ki jih bodo drugi zate darovali po smrti. Tako zate ne bo nič ostalo. Saj veš, da je Bog neskončno bogat in ti bo lahko vse povrnil.

"In kako naj oznanjajo, če niso poslani?"

V desetem poglavju Pavlovega pisma Rimljanom beremo: "Vsak, kdor bo klical ime Gospodovo, bo zveličan. Toda, kako naj ga vendar kličejo, v kogar niso verovali? Kako naj pa verujejo v tistega, o katerem niso slišali? In kako naj slišijo brez oznanjevalca? Pisano je: Kako lepe so noge oznanjujočih mir, oznanjujočih dobro."

Če misijonsko usmerjen katoličan premišljuje Pavlove besede, se ga prime tale dvom: Več kot polovica ljudi nič ne ve za Kristusa. Toliko poganov se pogubi, ker niso nič slišali o njem! In sveti Pavel pravi, da za Kristusa niso zvedeli, ker ni bilo nikogar, ki bi jim govoril o njem. Zaključek: veliko ljudi je bilo pogubljenih, ker ni bilo misijonarja. In prav danes se pogubljuje duše, ker jih niso dosegle vode, ki prihajajo iz osrčja Kristusovega. In vendar jaz, ki bi želel biti misijonar, ne morem biti. Drugi, ki bi lahko šli, pa ne marajo...

Pot iz dvomov

Božja volja je, da se vsi ljudje zveličajo. Božja volja je, da je misijonarjev zadosti. Kristus je izrecno naročil: Pojdite, učite vse narode in krščujte jih... In jaz bom z vami. — Če se ljudje pogubljujejo, se pogubljujejo po lastni krivdi. Če misijonarjev ni zadosti, jih mnogo misijonskega poklica ni odkrilo, ali pa mu ni sledilo. Vendar pa ne bomo rekli, da bi morali biti vsi katoličani misijonarji, ki bi zapustili svoj dom in odšli med pagane. Nekateri morajo iti, zadostno število. Večina pa bo ostala doma, a z nalogo, da pomaga onim, ki so odšli.

Poglejmo tale zgled: ko je treba braniti domovino, gredo samo nekateri, manjšina, v vojsko. Vendar pa mora večina, ki ostane doma, včasih

več trpeti, kot oni, ki so pod orožjem. Mislimo na ženske, ki so orale, sejale, požele in mlatile med obema svetovnjima vojnama.

Če se vrnemo k tistim, ki se žaloste, ker niso mogli v misijone, kjer so čete, ki osvajajo za Cerkev, jim moramo reči, da je njih delo v zaledju vsaj toliko potrebno, koristno in zaslužno, kot pa delo misijonarjev.

Cilj misijonskega dela terja naše sodelovanje

Samo ponavljamo, kar naši bralci že dolgo časa vedo. Misijonarji zasajajo Cerkev tam, kjer je še ni. Cerkev pa ni samo oznanjanje krščanskega nauka, krščevanje in delitev vseh drugih zakramentov. Cerkev ni samo sveta maša, ne samo skrivnostni svet milosti. Cerkev je tudi vidna družba, ki ima svoje sveto načelstvo: papeža in škofo. V Cerkvi so duhovniki in verniki. Cerkev mora imeti bogoslužne stavbe in mnogokrat tudi svoje šole. Cerkev ne more živeti brez semenišč. Cerkev so redovnice, ki pomagajo duhovnikom učiti in blažiti človeško bedo. Cerkev bi morala imeti povsod svoj tisk in danes tudi radiooddajne postaje, če ne omenjamo tudi televizije.

Če je res da misijonariti pomeni zasajati Cerkev in je res, da Cerkev pomeni vse tisto, kar smo ravnokar našteali, bo pa tudi res, da misijonarji sami ne morejo vsega napraviti. Kdo jim bo pomagal? Pogani? Saj nimajo interesa. Novokrščenci? Najprej jih je treba imeti. In če bodo pomagali, bo njih pomoč nezadostna. Velikokrat kristjani v misijonskih deželah le bolj na to mislijo, da jim bo misijonar pomagal, ne pa da bi oni njemu pomagali. In odkod naj misijonar jemlje? Odgovor je tale: Misijonar, ki je šel v misijone, je veliko žrtvoval. Vsaj domovino je moral zapustiti, se naučiti tujih jezikov, se privaditi novim razmeram; misijonar mora včasih z lastnimi rokami poprijeti za delo. Mora pa živeti, kar pomeni hrano, obleko in vsaj nekaj počitka. Misijonarji morajo graditi; morajo pomagati. In za vse to je treba, kar naravnost povejmo, denarja.

In tisti, ki pravijo, da so za misijone navdušeni, a ne morejo v misijone, misijonsko delajo, če darujejo, kar morejo. In če sami nimajo, naberejo pri tistih, ki imajo. To je včasih še veliko bolj zaslužno, kot pa če kdo svoje da. Samo v nebesih se bo videlo, koliko je pomagal misijonom tisti, ki je daroval za vzgojo domačih afriških ali azijskih duhovnikov.

Če tožiš, da bi bil rad misijonar, a ne moreš iti v misijone, in misliš, da si se s tožbami in pobožnimi željami že rešil vseh dolžnosti, čeprav dejansko nisi nič napravil, si v veliki zmoti. Če je kdo samo misijonar želja in na noben način ne sodeluje pri misijonski dejavnosti Cerkve, je njegovo misijonsko navdušenje samo stvar domišljije. In če misliš, da si zaradi svojega "misijonskega navdušenja", ki ga nikjer ni, dober katoličan, si s to samoprevaro še škoduješ. Si žrtev domišljije in morda še domišljav povrh.

Naši "nevidni darovi"

Ker moramo v Cerkvi razlikovati med tem, kar se vidi in onim, česar ne moremo videti, se vprašajmo najprej, kako bi misijonar v zaledju mogel pomagati misijonski Cerkvi z "nevidnimi darovi".

V Cerkvi je mnogo vidnih stvari in misijonski sodelavci morajo pomagati pri njih gradnji. Vendar je pa nevidno važnejše. Pri človeku je nevidna duša prva, telo je pa na drugem mestu. Tudi v Cerkvi je tako. Vidno je usmerjeno v nevidno. Nevidna duša Cerkve je Sv. Duh. Sv. Duh

mora biti pri misijonskem delu vedno navzoč. Če se nam zdi samo po sebi umevno, da mora biti človeška duša vedno navzoča, če naj telo živi, raste in se krepi, moramo prav isto reči tudi o duši Cerkve. Če bi Sv. Duh zapustil Cerkev, bi ta že ne bila več to, kar je: družba, ki jo je Kristus ustanovil, da bi ljudi vodila k zveličanju.

Nihče se ne bo zveličal brez milosti. Milost pa nam daje Sv. Duh. Sv. Duh mora torej biti navzoč, ko misijonar pridiga če naj se srca poganov odločijo za Boga. Sv. Duh, ki živi v nas, če smo v stanju milosti božje, želi dati svoje darove tudi poganom. Želi pa tudi, naj mu ljudje pri tem pomagajo. Ne, ker bi jih potreboval! Sveti Duh želi, da sodelujemo pri osvajanju duš za Boga, ker je to nam samim v prid. Če molimo in se žrtvujemo za pogane, se v nas samih utrjujejo vera, upanje in ljubezen do Boga, kot tudi druge kreposti.

Zadeva bi se dala morda takole pojasniti: mi, ki smo že v milosti nadlegujemo božjega Gosta naših duš, naj gre s svojimi navdihmi tudi k onim, ki še ne poznajo in še ne ljubijo Boga. Prepričujemo ga, da ga bomo še bolj ljubili mi sami in z nami novospreobrnjenci, če si bo izbral za svoj šotor tudi duše onih, ki so že v stiku z misijonarji, že gledajo krščanske cerkve sredi svojih naselij, a se vendar ne odločijo za Kristusa. Tako bi mogli reči, da bo šel Sveti Duh "na delo" iz naših src.

Z denarjem pomagamo misijonarju, da si sezida cerkev, šolo, hišo, kjer živi. Omogočimo mu, da njegova beseda pride do ušes poganov. Z molitvijo pa "pošiljamo" v misijonske dežele Svetega Duha, ki bo misijonarjevo besedo oplodil, jo peljal od ušes do srca, kjer jo bo varoval, dokler ne da sadu.

Najboljša pot je pa seveda tale: tudi žrtve v denarju, času, zbiranju znakov za misijone... naj bodo prava molitev. Če kaj žrtvujemo, storimo iz ljubezni do Jezusa, ki bi ga radi videli in molili v številnejših tabernaklih in številnejših dušah. Tako je tudi denar molitev. Istočasno gradimo hišo božjo iz opeke in duhovno bivališče Svetega Duha v dušah.

Zmaga je za vse

Kdo je zmagal v zadnji vojni? Samo vojaki ali vse prebivalstvo? Zmaga je bila za vse. Zmagali so oni, ki so si morali pritrgovati v jedi, da so mogli jesti vojaki. Zmagali so oni, ki so za vojake pripravljali čevlje, nogavice, sami pa hodili bosí. Kadar bo v misijonih zmagal Kristus, bodo z njim zmagali ne samo misijonarji, ampak tudi vsi kristjani, ki so jim pomagali. Če bo misijonar, ki deluje v Indiji, več žrtvoval za misijone, kot pa ti, ki delaš v rudniku, bo posredoval več milosti in prejel večje plačilo. Če pa rudar, ki ni Indije nikoli videl, več žrtvuje, bo pa njegovo plačilo obilnejše kot pa misijonarjevo. Je namreč čisto mogoče, da je delo v rudnikih težje kot pa delo v misijonih. Odvisno je od tega, s kakim namenom se opravlja... Po ljubezni bomo sojeni, ne po tem, če je kdo papež, misijonar, služkinja. Kdor je dal Bogu iz ljubezni do neumrljivih duš več, je več storil za misijone, čeprav ni ne redovnik ne duhovnik in se morda vse življenje ni premaknil iz domače vasi.

Ko to pišemo, nam prihajajo na misel slovenski misijonski dobrotniki na petih delih sveta. Služkinje v Trstu in Gorici, naseljenci v Venezueli, Argentini, Clevelandu. Kanadi, Avstraliji... Naj bodo prepričani, da so pravi misijonarji. Naj bodo prepričani, da Jezus sedi ob zakladnici, kamor polagajo svoje darove. Baraga, Knobleharja in sto drugih bodo spremljali na dan, ko bomo šli za Jagnjetom, kamorkoli bo šlo.

ŽENA Z ULICE

V valovitih laseh, nad obrymi,
v njenih temnih očeh
je kakor v tolmun
potopljena lepota
od včeraž...

(Jaz sem duhovnik in vem,
kaj je cesta,
saj venomer slišim skrivnostne glasove
iz potopljenega mesta).

Zastonj čakajo valujoči lasje,
ki se razpuščajo kot ulice;
zastonj lovijo njene oči,
da ujemó še zadnji spomin
na beli vrt, na marjetice,
na otroške barke.

Potegnila je preteklost
čez obraz ko tenčico,
a ni stopila čez prag v svetišče,
čeprav v njenih prsih ni več
samozavesti in upanja
le za prgišče.

Njen drobni stas
je kot zapuščen vrt pred zimo
in žalost je strogi post,
kamor dežuje veliki teden...

O žena, kliče te Gost
in močnega vina čaša vroča!

Zunaj dežuje
in reka za mestom
je temna, deroča...

Jože Cukale S. J.

SOCIJALNO DELO V MISIJONU

Poroča o. Jože Cukale S. J.

Kidderpur pri Kalkuti.

Indijski fant in irska študentka pri čiščenju predmestnih ulic v Kalkuti — pod vodstvom misijona o. Cukaleta.

1. Mladi krščanski delavci na terenu

Organiziranje delavcev je za Cerkev življenjskega pomena, če naj izpolni svoje poslanstvo. Kar je povedal in zapisal delavski voditelj in ustanovitelj M. K. D. Msgr. Cardijn: "Dokler Cerkev nima delavcev, dotlej svojega poslanstva ni izvršila," velja za našo župnijo še prav posebno. S strehe župnišča se vidi prav lepo tovarniški pas z ogromnimi skladišči, kjer mrgoli kakor v panju. Slišiš hupanje ladij, ki čakajo na iz'aganje ali na tvor. Železni žerjavi se komaj slišno priklanjajo držeč v svojem naročju bogastvo sveta. Polovica naše fare dobiva svoj kruh v pristanišču, najsi bo hindujci, muslimani, ali kristjani. Kakšen je njih pogled na delo, življenje in kako si zamišljajo rešitev delavskega vprašanja?

V Indiji ni z rožicami postlano nikomur, ki se bori za izboljšanje socialnega stanja. Tri delavske unije se trdovratno bijejo med seboj za dušo in telo indijskega delavca. Tradicionalni predsodki proti težakom kot manjvrednim, so celo med kristjani sila globoki. Zato ima naša sekcija Mladih krščanskih delavcev polno dela in začenja razumevati svoje poslanstvo. Debate, načrti in akcije so na tedenskem redu. Njih dvajsetorica je povlačini včlanjena v eni od treh delavskih unij, tudi v komunistični. Ker so agitacije, zborovanja in štrajki sila pogosti, zato so v sredini delavske stvari, o kateri redno poročajo na sestankih in iščejo rešitve v luči evangelija, ki predstavlja jedro sestankov. **Odpri oči in OPAZUJ** je prvo geslo M. K. D.

Število organiziranih članov ni prva in poglavitna naloga sekcije. Njih vrednota leži v kakovosti. Čeprav so se na pričetku leta zavzeli, da organizirajo dvesto članov, ni nikakor njih namen sanjati o kaki katoliški uniji delavstva. Poglejte na pr. Petra. Doma je iz krajev, ki jih je premisijonaril slavni p. Lievens. Imenujejo ga "sadhu", kar pomeni svetnika, zaradi njegove pripravljenosti pomagati drugim, odločnosti, kadar gre za pravice delavstva. Mnogi pogani ga vprašujejo za svet v družinskih zadevah. Zadnjič je s svojo osebno akcijo preprečil štrajk v državni kovnici za denar in tako rešil plače stoterim. Štrajk ni bil upravičen ter je bil dirigiran od zgoraj po komunističnih Mazdoor voditeljih. Tako ta in njegovi tovariši rastejo v voditelje. Delavec je človek, podoba božja in božji otrok. Biti delavec postaja čast in ponos. Drugo pravilo M. K. D. je: **Premisli in razi!**

Lansko leto je prinesel katoliški tednik "Herald" poročilo o Kidderpurju pod naslovom: "Mladi krščanski delavci na bojnem pohodu". Prebivalci predmestja so siti mitingov in praznih obljub. Iz vročih tovarn, skladišč in pristanišča, kjer je vroče in zakajeno kakor v peklu, se vračajo domov, kjer jih pozdravljajo napol podrte barake, kamor sonce pripeka poleti in voda moči v deževni dobi in namaka uboštvo, o katerem svet nima pojma. Pomanjkanje pitne vode, natrpanost človeških bitij vodi v bolezní in nemoralo. V nekatere četrti, kjer so tatvine, ropi in uboju pogosta zadeva, tudi policija ne upa ponoči, razen če ni do zob oborožena. Naši delavci so začutili potrebo dati delavcu boljša, človeka vredna bivališča. Zgradimo torej zgledno predmestno delavsko četrt. Barake morajo pasti, krive in ogabno zamazane ulice morajo izginiti, to je problem, ki dela samemu Nehruju sive lase, a M. K. D. iz Kidderpurja so se ga lotili in delno uspeli. Tako "Herald".

Velike zasluge ima pri tem g. Vertannes. Po rodu in veri je Armeneec, ki je doštudiral na kolegiju. Ko je zvedel, da so delavci iztaknili nekaj metel in motik ter odšli med barake, jim je kupil s svojim denarjem primernega orodja. Skupno sva obiskala mestne očete, ki so nam obljubili sodelovanje. Še več, eden od njih, g. Shami je pooblastil našo delavsko skupino, da nadzoruje čistilce ulic trikrat na teden. Mominpore, kjer je natrpano deset naselbin z barakami, je začel dobivati prjaznejše lice in sonce je pričelo lepše sijati. Izpolnjeno je bilo tretje geslo: **Na delo!**

2. Zgledna delavska četrt raste

Načrt je bil hitro napravljen. Treba bo najprej popraviti, pobeliti in poslikati eno kočo. Zelo važno je, da pregledamo, kako delujejo odvodne cevi straniščnih jarkov ter zainteresirati oba prizadeta občinska svetnika, gg. Banerdžija in Shamija. Nujno bo poklicati na pomoč mehanike in mizarje. Nikakor ne smemo dopustiti, da prebivalci stoje ob strani prekrižanih rok. Izbrana je bila najblžja ulica: Shah Aman Lane in za tarčo: podirajoča se blatna baraka na posesti muslimanskega verskega voditelja Hafiza.

Ko je bila zadeva predložena Hafizu, se je mož opravičeval, da nima denarja. Bil je menda prepričan, da so žepi M. K. D. napolnjeni z rupijami. Dejstvo je bilo ravno obratno, a bili so polni "caritas Christi", zato so zmagali. Ko je g. Bannerdži zagledal kočo, ki se je podirala nad glavo

Ob nadškofovem obisku, pred barako v Brawnfeld Row. Barakarji-kristjani so si nadedli praznične obleke. Od leve na desno so videti: Sebastijan, blagajnik Vincencijeve konference, o. Cukale, nadškof in Tamilka, ki škofa pozdravlja.

Na tej sliki od leve na desno: Naš župnik msgr. De Souza, nadškof, kateremu delavec Jožef poljublja prstan; desno Mr. Phillips, duša katoliške aktivnosti v naši fari — tako piše k slikam o. Cukale S. J.

ubogega krščanskega delavca Dasa, je poklical Hafiza in mu ukazal jo čimprej pozidati, medtem ko so mu naši obljubili pomagati pri zidavi ob večerih. In uspeh? V treh tednih je stala na mestu podrte bajte, lepa, z opeko zidana hišica s prostorom za tri družine. Pa nič jeze pri Hafizu! Prosil me je, naj pridem blagoslovit njegovo ženo, ki je zbolela! A to je bil le začetek blagoslovov, ki jih je delavec Kristus naklonil svojim delavcem.

Zdaj se je pravo delo šele pričelo. Zavest, da je treba nekaj storiti in čut odgovornosti je zbudil ljudi iz spanja, da so prišli na dan z načrti, prošnjami in pritožbami čez lene občinske uslužbenke ter o škodi, ki se godi javni blaginji. Prebivalstvo hitro raste, a to rodi nove probleme, predvsem higijenskega značaja. Treba je trkati na vrata posestnikov, ki so prvi odgovorni za najemnike, iti dalje do občinskega inženirja in mestnega arhitekta, do zdravstvenega referenta in navzgor. Četrto načelo M. K. D. je — reprezentirati. Tu je bilo nujno poklicati na pomoč izobražence, kajti delavec ni usposobljen za te vrste posle, ker je treba obvladati jezik in razumeti problem. A božja Previdnost je očitvidno otipljivo vodila gibanje. Prav tedaj je duhovni vodja Krščanskega študentovskega združenja p. Beckers sporočil v Kidderpore, da se tajnik S. C. I. (Service Civil International) zanima za delo M. K. D.

To mednarodno gibanje Socialne mednarodne službe vodijo kvekerji

(protestantska ločina) z razširjanjem ideje mednarodnega bratstva potom javnih del. Okrog 30 S.C.I. in M.K.D. se je znašlo skupaj v župnišču in že naslednje sobote so zapele lopate in krampi in metle svojo pesem. Ubožnim otrokom moramo pripraviti lep park sredi sluma, da bodo pozabili na temni, zakajeni kot v domači hiši in se razvedrili na prostem. G. nadškof dr. Dyer je dal dovoljenje, da smemo delati tudi ob nedeljah, ko imajo delavci več časa. V enem mesecu je bil park dograjen in izročen "prometu". Shah Aman je videl pri delu ne le rojene Kalkutce, hinduistične študente iz kalkutske univerze, med katerimi je bila znana protestantka gđ. Bonardži, vnukinja ustanoviteljca indijskega kongresa iz pred-Gandijevih časov, marveč tudi dva Švicarja, protestantovsko Irko, in predvsem družino g. Bropna, ki je kulturni U.S.A. attaché v Kalkuti. A največ je vredno dejstvo, da smo dobili Sushila, ki s pomočjo bivšega predsednika M. K. D. J. Paisa ter g. Vertannes-a drži zvezo z oblastmi.

Tistim prijateljem, ki te vrstice prebirajo, se bo morda vsililo vprašanje: ali ni takšno delo povezano s finančnimi težavami? Da, kljub dobrovoljcem, ki žrtvujejo svoj prosti čas, je imela naša sekcija svoje finančne skrbi. Občina zmerom toži, da nima denarja. Študente-delavce iz oddaljenih krajev Kalkute je treba oskrbeti s kosilom in na večer s čajem. Orodje, bambus in material za pleskanje zahteva denar. A Bog je dober in dobrotniki se najdejo, ne da bi jih bilo treba preveč iskati, oziroma obteževati župnijski proračun. Zelo resno težavo pa predstavlja naša večerna šola: "Aloka Alaya" (svetilnik), ki je namenjen delavcem in brezposelnim, da se bolje usposobijo za obrt. Bog ve, koliko časa bodo vzdržali učitelji, ki poučujejo brezplačno angleščino, hindi in matematiko!? Dvakrat smo že prekinili, a delavci so prosili, naj jo spet odpremo; tako igramo to hazardno igro naprej. Kajti zavedamo se, da je namen delavskega gibanja tudi vzgoja delavcev. Vzgoja je peti delavski princip. "Aloka Alaya"-svetilnik, ne sme ugasniti!

3. Nadškof dr. Dyer na obisku med barakami

Kakor blisk se je zvedelo po Kidderpurju, da bo g. nadškof obiskal ubožne predele sv. Ignacija in predvsem našo "zgledno četrt" v Shah Aman Lane ter obe strani Mominpurja. Kassim, ki je posestnik večjega števila hiš, je svoje predele lepo popleskal. Zelo veselo smo bili presenečeni, ko je najbogatejši izmed njih hvaležno poklonil pomoč M.K.D. in sam začel podirati od termitov razjedene koče in v teku enega meseca postavil šest z opeko zidanih hiš. Zdi se, da se je vzbudila med gospodarji nekaka tekma, kdo se bo bolj "postavil na vasi". Misijonar ima zdaj občutek, da prihaja med svoje, kadarkoli ga pot zanese tja, kjer okolje predstavlja mozaik narodov in religij. Tudi "purdah", ali mohamedanski zastor ne pomeni več nepremostljivo barikado. Ustvarili smo si zares prijatelje med mnogimi. In kot krona teh božjih darov, glej, obisk prevzvišenega, ki blagoslavlja vse, tudi tiste, ki niso iz Kristusove staje. Nekristjani so zrlji s spoštovanjem na visoko, mogočno postavo indijskega prelata, naši ubogi pa so mu s solzami hvaležnosti izrazili svojo vdanost. Spremljan od članov Društva sv. Vincencija (Konferenca), ki so organizirali škofov obisk, je Prevzvišeni obiskal pet naselbin. To je bil prvi nadškofov oficijelni obisk in veljal je — ubogim! Pastir je prišel med svoje najbolj preizkušene in najbolj ljubljene.

Z BENGALSKIH POLJAN

Iz razmnoženine, ki jo piše in pošilja prijateljem po svetu o. STANKO
PODERŽAJ S. J., Čandernagor pri Kalkuti v Indiji.

INDIJSKI BOŽIČ

Na brezoblačnem nebu zvezdice mežikajo skoz frfotajoče platane. Odpočili si bodo za dan dvogrbasti bramanski voli, vpreženi v tisočletja stare modele voz z ogromnimi kolesi, ki uničujejo ceste in razrivajo kolovoze. Čar naših božičnih noči morda prav nič ne zaostaja za tistim pri vas. V nečem ga morda celo presega: naš indijski Božič je docela misijonsko katoliški!

Indijske cerkve bodo na sam božični dan, ponekod celo za ves teden, postale središče zanimanja 400 milijonov ljudi. Božič je državni praznik za vse. Praznik verske strpnosti in duhovnega zbližanja. Katoliške cerkve bodo napolnili drugoverci in to ne le posamezniki, temveč cele množice.

Prelep in kako drag nam je ta indijski Božič! Iz jaslic proti obiskovalcem stega ročice božje Dete in jim ponuja svojo ljubezen. Od jaslic poromajo "poganski pastirci" pred oltar z rdečo lučko, oko jim obvisi ob prižnici, spovednici; od postaje do postaje križevega pota romajo, ustavi na se ob Križanem. — Če sploh kaj, jim ravno Božič na najbolj umljiv način govori jezik, ki ga razumejo. Sad teh premišljevanj je ugoden za krščanstvo. Kolikokrat sem jih poslušal, kako so primerjali in tehtali in — našli naše tako vzvišeno, primerno.

Ne bi smeli varčevati ne s trudom in tudi ne z denarjem, da izkoristimo priliko, ko lahko na tako prikupen, očarljiv, a vendar preprost način seznanimo najširše množice s skrivnostmi božične in — kasneje — velike noči. V Čandernagorju, kjer imamo prekrasno cerkev in na tisoče izobraženih Bengalcev, smo priliko že prejšnja leta dobro izkoristili. Lansko leto — vsa čast nekaterim izmed Vas — smo cerkev zunaj in znotraj tako lepo okrasili in razsvetlili, kakor najbrž še nikoli. Tudi ob otvoritvi leta 1886 ni bila tako okinčana. Letos nameravamo lanski rekord še posekati.

* * *

Pred cerkvenimi vrati, kot Lazar pred pragom bogatina — mogočnega edinega zvona 60 čevljev visoko v južnem stolpu — leži počeni zvon svetega Petra. Rad bi ga dal preliti in obema dodati še tretjega, najmanjšega tovariša kakšnih 10-15 kg, da bodo kot glasniki Vsemogočnega vabili in prosili, molili, žalovali in se veselili ter rajali in bučno strahovali zdaj še neugnane številne bobne lažnih božanstev, katerih like vozijo prav mimo cerkve v kakšnih 100 metrov oddaljeni "sveti" Ganges. Pripovedovali bodo tem tisočem, da jih čaka zveličanje ne v vodah Gangesa, temveč pri krstnem kamnu, tam pod severnim zvonikom, kjer vsako nedeljo, posebno pa še ob večjih praznikih, na široko odprta vrata krstilnice in okrašeni krstni kamen pod novo, krasno oljnato sliko Jezusovega krsta (naslikal jo je čandernagorski hindu-umetnik), vabijo obiskovalce na premislek.

Dva milijona dolarjev bo šlo prihodnjo sredo v zrak samo v naši Kaluti. Koliko šele širom Indije. Čandernagor ne bo zaostal. Toliko bodo namreč stale samo rakete, bombe in podobno, kar bodo Hindi tisti dan požgali boginji Kali na čast. To bo že tretji večer v ciklu praznikov tekom tega meseca. Durgo častijo 9 dni, Lakšmi eden, en dan pa Kali. Vmes so še drugi prazniki, ko se postijo in kopljejo v Gangesu, se medsebojno pogoščajo, obhajajo dan sprave in se objemajo doma, po uradih in kar na cestah. Koliko bodo šele pojedli slaščic, nakupili lišpa, zlatnine in oblačil! Zdi se, da vsa dežela te dni samo kupuje. Tudi največji revež bo nosil novo praznjo obleko.

Če greš te dni po drugače pustih mestnih ulicah (imel sem v Kalkuti opravka več dni), se ti bo zdelo, da si stopil v kakšno pravljico deželo. Milijone luči — samo v Kalkuti so letos postavili 1560 obcestnih oltarjev, v Čandernagorju jih tudi ni bilo malo. Pri vsakem se v morju luči in okrasov šopirijo bogovi in boginje. Po cestah se prelivajo stotisočglave množice, vse praznično oblečene in praznje nasmejane. Vse mesto daje vtis žive razstave in parade oblek, napudranih moških in smejočih se Bengalk v bluzah in sarijih, tako živih barv, kakor da so ravnokar stopile iz Picassovih slik: modre, škrlatne, rumene, svetlo in temno zelene... , spetih in prešitih s težkim zlatom in srebrom. Poznam Bengalko — sem že večkrat pri njih pil čaj —, ki ji niso dosti lastni uhlji; ko se nališpa, si jih pokrije z zlatimi.

Pri templjih buče bobni. V dolgih vrstah čakajo obiskovalci. Za red skrbi policija (na stotine uzmovičev in žepnih tatov je za vsak slučaj še pred prazniki spravila na varno, dokler ne bodo prazniki mimo). Klanjajo se malikom, obdanim z oblaki kadila. Bogovi se drenjajo na oltarjih in se celo menjavajo, kakor pač velevajo zgodbe verskih epov Ramajane in Mohabharata. Iste boginje se javljajo v nasprotujočih si vlogah, na pr., Čamunda in Durga. Nárajan — bog, ki vse vzdržuje in ohranja — mora z oltarja, ko se Durga prelevi v Čamundo. Slednja je pre(na)silna, da bi ga strpela poleg sebe kot vrednega oboževanja.

Bog s slonovo glavo in bog modrosti Góneš je priljubljen hišni bog skoraj vsake družine. Tudi javno ga zelo častijo. Kako je postal bog modrosti, je mična družinska zgodba z indijskega Olimpa, himalajske gore Kójlša. Bog Šiva nima palače. Živi na tej gori, kamor ga je pregnal božanski tekmeč Brama, ker mu je Šiva v boju za prvenstvo odsekal eno glavo. Pri Šivu in ženi Durgi stanujejo njuni štirje otroci: Lakšmi, boginja sreče in bogastva (starši hvalijo otroke z "lakšmi-fant," "lakšmi-punčka", včasih tudi odrasle; še mene je enkrat doletela čisto nepričakovano pohvala "lakšmi-Father"), Saraswati, boginja umetnosti, starejši brat Góneš, bog modrosti, in mlajši Kartik, vrhovni poveljnik armade bogov. Sveta knjiga pripoveduje, da sta se nekóč Goneš in Kartik sprla. Začela sta tako vpiti, da se je oče Šiva oglasil: "Kaj se pripravata?" Kartik razburjeno odgovori: "Oče, jaz sem modrejši." Oče Šiva smehljaje razsodi: "Dobro, pomerita se. Tisti, ki bo ves svet obšel v najkrajšem času, bo s tem dokazal, da je modrejši." Kartiku je bila tekma kot voda na mlin. Brž zajaha svojega jezdnega pava, Goneš pa počasi osedla svojo družico na potovanjih — debelo podgano. Šiva namigne: "Pripravljena? Start!" In že Kartik odrči na pavu in izgine na obzorju, Goneš pa le z glavo strese in globoko vzdihne. Šiva ga začudeno pogleda in se vsede. Nakar Goneš zaobrbe podgano in z njo pojezdi okrog Šiva, potem pa zleze z nje in čaka. Kmalu se

Kartik pokaže na nasprotni strani obzorja in v par trenutkih že zmagoslavno razjaha. Ko zagleda Goneša, kako se skriva za očetom, prezirljivo vpraša: "Kako torej Gospod, se nisem jaz prej vrnil? Nisem torej jaz modrejši od brata?" A Šiva se nasmeje in reče: "Ne, Kartik, Goneš je modrejši. Dečko, sinu pomeni oče toliko kot ves svet. Medtem ko si ti frčal okrog zemlje, je Goneš objezdil očeta in s tem zmagal, ker je dokazal, da je modrejši od tebe." Nakar je Kartik brata objel, Goneš pa od tistega časa velja za boga modrosti. — A odkod mu slonova glava? To je dobil, ko mu je zli bog Šoni (naš znanec planet Saturn) s samim pogledom odčesnil glavo. Da je ostal živ, so sneli glavo prvemu živemu bitju, ki so ga srečali. Ker je to bil slučajno slon, je Goneš dobil slonovo glavo. Zelo enostavno, kajne?

* * *

Moj Bog, kakšna slepota! Ko nas je leta 1958 obiskal g. Julče Slapšak in smo mu razkazovali posebnosti naše prestolnice Kalkute, se je pohujševal: "Ja, te vaše krave!" Krave in biku so se namreč senčili in sončili in prenočevali kar sredi najbolj prometnih cest in na pločnikih od marmorja se blestečih bančnih zgradb. Povedali smo mu, da so naše krave sveta bitja, ker je iz njih izšlo vse, kar je, biku pa še posebej, ker so jezdna žival boga Šiva. — Ali naj dodam, da v Bengaliji zelo častijo kače in so Hindi zato jezni na tiste ki jih pobijajo, čeprav ljudje umirajo od njih pika? In da tukaj na čandernagorskem vrtu "svete" opice v gručah po 10, 20, sproti požro sadje, če ga še zelenega ne potrgam in sem zato vse sadno drevje posekal? In da sem se moral pred njimi zabarikadirati z žično ograjo, ker so se mi ti "svetci" režali in mi grozili v lastni hiši in se sprehajali po verandi in silili skozi okna? Zapoditi sem jih pač smel, ne pa pobiti, ker so mojim sosedom drage, svete živali...

Kaj že pravi sveti Pavel? "In so zamenjali veličastvo neminljivega Boga s podobo, slično minljivemu človeku in pticam in četveronožcem in plazilcem... in so častili in molili rajši stvari kot Stvarnika... Zaradi tega jih je Bog repustil izprijenemu mišljenju, da so počeli, kar se ne spodobi... brez pameti!"

* * *

V takem okolju živimo. Vsak dan gledamo to gnusobo. Svoje življenje uravnavamo po teh okoliščinah. Skušamo razumeti, kar se da razumeti, in prezreti, kar se da. So bili časi, tudi v Indiji, ko so nekateri na druge načine skušali oznanjati blagovest. Tisti, ki je javno zaklal Hindom sveto kravo, se ima zahvaliti svoji topi pameti, če so ga v zameno pr'krajšali za glavo. Seveda, kompromis z zmoti je nemogoč. Ko mi dobri poganski prijatelji prihajajo z nabiralnimi polami s prošnjo, naj dodam za to ali ono versko žrtev, jim smehljaje odgovorim, da mi tako sodelovanje moja vera prepoveduje. Celu ko me reveži prosijo, naj prispevam za pogrebne svečanosti, ki so del čisto verskega obreda, jih razočaram. Ko me vabijo na ponočna ženitvena slavlja, ki jih opravlja hindu-svečenik, alj pa k inicijaciji mladeniča, morda tudi k prvemu zalogaju hrane dojenčku, kjer bo ceremonialno navzoč poganski duhovnik, se izognem, češ da k verskemu obredu sicer ne morem priti, da pa bom prišel na obisk enkrat kasneje. Celu na pogostitev bramancev so me že vabili, kar je izredna čast, pa sem se seveda moral nekako opravičiti. Ko pa so letos praznovali letni praznik veselja v

skupnosti, praznik dobrega nad zlim, ki je poleg verskega tudi družabni praznik, sem jim osebno voščil, čestital s pismii in še po telefonu, in sem tudi sam dobil enaka voščila in še slaščice povrhu. Na ta dan — ki ima sicer eno izmed imen Durge, Bídžoja — in sledečih sedem dni, Bengalec objame znanca in mu vošči vse najboljše, kakor je pri nas navada voščiti za Božič, Novo leto in Veliko noč. V kolikor je to družabni praznik veselja in sprave, se jim pridružimo tudi mi in se z njimi veselimo. Saj šele če se bomo med seboj spoznali in se drug drugemu približali, bo mogoča izmenjava višjih, duhovnih vrednot. Snežinke je lepo gledati, združiti jih ne morete. Šele, ko se led otaja, se voda pomeša. Seveda, šele krstna voda po posvetila in preobrazila te duše. Delati pa moramo na vsak mogoč način za to, da se jim bo zahotelo po zveličavni kopeli "v vodi in Svetem Duhu". Še medtem ko sem pisal te vrstice — in prav tale odstavek — sem jih moral prekiniti, da obiščem pogansko družino (gospodar ima podjetje, ki je razpredeno čez polovico Indije), kjer je križ spoštovan. Ob slovesu mi je zelo izobraženi zet, s katerim sva tudi o veri precej debatirala, dejal: "Rad vas imam kot človeka, ne pa kot katoliškega duhovnika." V tem ravno tiči velika težava: misijonar mora imeti čim več stikov, a čim manj zgolj družabnih. Rešitev je v kompromisu in pa v odločni volji blagovestnika, da če le mogoče vsak družabni stik porabi v višje namene, in sicer ne le v namenu, temveč v dejanju. Reke milosti potrebujemo, da pripravimo in ugladimo pot milosti: mi z direktnimi stiki in z vsemi možnimi pripomočki, vi pa z molitvijo in tudi z dejansko podporo. Bog vam plačaj tisočkrat!

BOŽJI MLINI MELJEJO POČASI. MELJEJO PA LE!

Kaplja vode prevrta kamen ne s silo, temveč s pogostim kapanjem, pravi latinski pregovor. Indija je 400-milijonski velikan, po veri zamrznjen, okamenel. Pojavili so se na njem prvi znaki življenja, ko je l. 52 po Kr. apostol Tomaž tod oznanil blagovest. Če ne po telesu, je takorekoč na duši v Indiji izkervavel sv. Frančišek Ksaverij. Po indijskem kolosu pronica kri in znoj obeh apostolov. In sadovi?

Na mizi pred menoj leži debela knjiga: 660 strani ima, naslov: Indijski katoliški adresar. Ta nam pove, da danes že po 70 škofijah, krepko organiziranih udih skrivnostnega Kristusovega Telesa, kri samega Odrešenika počasi, a sigurno pronica v orjaško okostje in ga kot nekoč svetopisemske Ecehijelove "suhe kosti" obuja k življenju.

Posamezna misijonska postaja je taka živa celica, je žilica skrivnostnega Telesa, po kateri polje Odrešenikova kri naravnost v duše. Vsak misijonar obdeluje določen del božjega vinograda. Vsako brazdo je sam zoral, vse seme sam posejal, ve kje je zemlja kamenita kje in kako bo treba pognojiti, kje je treba zemljo za bodočo setev šele pripravljati. Vsako drevo in vsak grm pozna, preračunano ima vse, tudi koliko ga bo delo stalo gmotno, fizično in duševno... Biti mora do pičice kot umen gospodar, pastir in vzgojitelj duš.

* * *

Dobrotnike naravno zanimajo bolj pozitivne plati misijonarjevega dela. Uspehi, če je mogoče o teh govoriti, upi in načrti ter morebitne uspešno premagane težave. Navadno je misijonar na terenu fizično in včasih tudi duševno preveč zbit, da bi mogel od daleč narisati verno sliko svojega udejstvovanja. Ponekod mu tudi zunanje okoliščine tega ne dovoljujejo. Pod tem vidikom naj bodo vzeti drobci, ki so v naslednjem nanizani.

Namesto krščanskega nauka v naših šolah poučujemo npravne zakone. Za ta pouk rabimo že par let prvovrstne bengalske učbenike. Vseučiliški profesor, ki kot bramanec prvega reda sedi doma na tigrovi koži, veruje pa nič, mi je pripovedoval, kako je branil in hvalil te učbenike pred najvišjo šolsko oblastjo. Poznal jih je dobro, ker ima dva otroka tukaj v šoli in mi je sam rekel, da jih je s koristjo bral. Omenil je, da je tudi jezikovno prvorazredno, Tisti, ki ve, kako so Bengalci jezikovno zahtevni, je lahko vesel take pohvale. O istih učbenikih mi je vnuk (odrasel mož) še živega staroste čandernagorskih veljakov (mestu je podaril višjo dekliško šolo in omogočil javno knjižnico) povedal, da knjig tisti dan, ko so jih otroci (v našo šolo vpisani) prinesli domov, kar ni mogel djati iz rok, dokler jih ni prebral do zadnje črke — ob treh ponoči! Ko sva potem začel^a govoriti o veri, je na neko opazko nenadoma umolknil in pripomnil: "Na to me dozdaj še nihče ni opozoril. Bom vprašanje temeljito proučil, prej pa ne bom več o tem govoril."

* * *

Visokošolec mi je v razpravi dejal: "Če je Kristus res vstal, priznam vse drugo." — Doma (oče je policijski nadzornik) je o tem govoril, dokaza za vstajenje pa žalibog ni iskal. Z družino, ki se je preselila drugam, imam še vedno stike.

* * *

IZOBRAŽENA ŽENA mestnega zdravnika je prosila, da sem ji preskrbel razkošno opremljeno celotno sveto pismo s slikami, češ: "To nam služi in bo ostalo v družini." — Takih primerov bi lahko še več navedel.

* * *

Tri četrt ure moli rožni venec vsak dan visokošolec pogan. Svetoval sem mu ga kot pripomoček, da premaga nekaj osebnih težav. Z veseljem mi je že večkrat povedal, kakšno duhovno moč črpa iz tega premišljevanja in molitve.

* * *

Pogovarjal sem se z bramancem. Očividno je bil zadovoljen, ker mi je ob slovesu dejal: "Kaj mi boste dali v spomin na najin razgovor?" Kaj mu bom dal na cesti? Odprem brevir in mu dam podobico z napisom: "Gospod je moj vodnik, ničesar mi ne bo manjkalo." Kar zadovoljen je bil, srečal ga nisem več, brez dvoma žarek milosti ne bo šel v nič.

* * *

Drugi je odskočil. Molim brevir na javnem mestu. Tiho se mi približa hindujec in me opazuje. Najbrž je mislil, da mrmram kakšne uroke, ker ie nenadoma stopil čisto blizu in se s prstom dotaknil brevirja. Čisto prijazno ga pogledam in vprašam: "Kaj bi radi?" Mož je pa že odskočil kot bi ga bila pičila kača. Menda se je hotel prepričati, če ima knjiga kakšne čarovne moči, pa sem ga pri dejanju presenetil. Brez odgovora je odšel.

* * *

Kako bi vas ganilo, če bi vas rojeni in vzgojeni pogani doma in na cesti ogovarjali s "Hvaljen Jezus!" To mi je tukaj vsakdanje. Posledica stikov.

Mnogim poznani kalkutski nadškof, jezuit o. Ferd. Perier, se je s 85 leti letos odpovedal nadškofiji. Njegov naslednik je svetni duhovnik, pristen Indijec, sin bojevite rase Marathov iz Bombaya. Ta je že z velikim veseljem sprejel ponudbo neznane dobrotnice iz USA (po slovenskem duhovniku), da mu pomaga vzgojiti duhovnika. Zaenkrat naša bengalska klima prevzvišenemu nadpastirju nekaj nagaja in ga je že parkrat položila v posteljo. Pravijo, da je naša klima našlabša v Indiji. Bo že res!

* * *

Lanske poplave so samo v Indiji naredile okrog 200 milijonov dolarjev škode, piscu pa dva tedna mrzlice, prave pravcate, ko je šel pomagat deliti pomoč poplavljenecem. Pomagali smo z obleko in denarjem. Nekaj obleke je bilo tiste iz vaših paketov, kolikor je nisem že prej porazdelil našim katoličanom. Med poplavljenji ni bilo nobenega krščanskega človeka. Delili smo kar pomešano, to je, spravili smo se skupaj pripadniki raznih družb, si izbrali razne vasi in podporo delili vsem prizadetim. Ponekod je bilo treba v vodo do pasu in čez, in sicer v precejšnje daljave, da smo prizgajli do izoliranih vasi. Misijon si je s to akcijo pridobil novih prijateljev.

* * *

Tudi kot mestni župnik — bunke na glavi! Središče čandernagorskega misijonskega okrožja je mesto samo. Torej je misijonar mestni župnik. Nekako tako, kot bi imela Ljubljana (če bi ne bila krščanska) samo enega duhovnika, ki bi moral oskrbovati še 100 kvadratnih milj naokrog! Z Ljubljano se seveda moj Čandernagore ne more meriti. To vam je — "poveljčana vas". Najbolj impozantna stavba (katere se tudi Ljubljani ne bi bilo treba sramovati) v mestu je cerkev. Po vsem mestu so odprti smrdljivi jarki, ob hišah negojeno grmičevje in druga nečedna goščava (ponekod, ne povsod), po naših cestah se podnevi poleg ljudi sprehajajo krave, koze, osli in udomačeni bivoli; ponoči vreščijo dostikrat šakali, po gošči prežijo kače, v hiše nam silijo in vrtove uničujejo opice, nekatere velike skoraj kot človek. Kolikokrat so me že zapodile v beg! Veliko število mestnih hiš so navadne blatne kolibe, nekatere tako nizke, da se mora človek skloniti, ko prestopi prag. Kakor sem se na podeželju dostikrat pobil, ko sem se pozabil skloniti, tako se mi dogaja tudi tukaj. Že par krat sem z bolniških obiskov prinesel domov na glavi — bunke!

* * *

Kaj si povprečen Bengalec misli o misijonarju? 1.) Da sem poročen. "Koliko otrok imate? Kje je žena?" me dostikrat vprašajo. — 2.) Da sem se za to delo odločil, ko sem se "naužil" sveta. — 3.) Da izhajam iz duhovniške kaste, da je torej tudi moj oče in so vsi moji bratje duhovniki. — 4.) Da ne znam bengalščine. — 5.) Da se mi toži po rojstnih krajih. — 6.) Mnogi mislijo, da me je Cerkev kot siroto vzgojila in da torej nisem imel izbere poklica. — 7.) Mnogi tudi mislijo in nekako pričakujejo, da neposredno vidim Boga. — 8.) O sv. Cerkvi nimajo pojma; nagibajo se bolj k sodbi, da vsak zase delujemo po mili volji.

Kot lahko iz zgornjega razumete, smo precej "glas vpijočega v puščavi", a taki, ki jo bomo skupno spremenili v božji vrt!

KATOLIŠKI MISIJONI NA JAPONSKEM

IN NJIHOVO RAZMERJE DO JAPONSKIH VERSTEV

(Nadaljevanje.)

III.

PREGANJANJE IN NAČRTNO IZTREBLJENJE JAPONSKE CERKVE

Za Hidejošijem (umrl 1598) je prišel po zmagi nad tekmeči do oblasti Tokugava Jejasu, ustanovitelj vojaške diktature rodbine Tokugava, ki se je obdržala do l. 1868. Izdelal je nadroben načrt za vladanje; v njem je imela protikrščanska politika zelo vidno mesto. L. 1613 je poseben odlok krščansko vero kot "državi bogov škodljivo" prepovedal; naslednjega leta je prišlo do odredbe o izgonu. Nove zakone so posamezni zemljiški gošpodje različno izvedli; najbolj malomarno na severu, kamor so bili kristjani pregnani. Tu je bilo krščanstvo (v Sendai in okolici) deležno še nekaj desetletij miru, celo napredka. Sicer v prvi dobi preganjanja (1614-1838) ni minilo leto brez številnih mučeništev. Misijonarji so hiteli ogroženim občinam na pomoč nekaj časa celo še iz inozemstva.

Preganjanje se je poostrilo pod 3. vladarjem dinastije Tokugava, Jemicu (umrl 1651). L. 1623 so organizirali veliki proces proti kristjanom v Edo (Tokio), na katerega so prišli vsi knezi. Med njimi krščanskih ni več bilo. L. 1637 je preganjanje dobilo nov pogon zaradi vstaje v Šimahari. Povod so dali fevdalni gošpodje s krutim izžemanjem kmetov. Ker so ti bili po večini kristjani, je dobil upor verski pečat. Po zadušitvi vstaje je bilo pobitih 30.000 kristjanov.

Odtlej je preganjanje postalo načrtno uničevanje krščanstva. Pri tem se je vlada posluževala zunanjepolitičnih in notranjih sredstev. Med prvimi je vedno tesnejša zapora Japonske pred tujci. L. 1624 je bila prepovedana trgovina s Španci, l. 1639 tudi s Portugalci. Le Holandci so z najtežjimi pogoji mogli vzdrževati skromne trgovske zveze. Tako je bil prihod misijonarjev mogoč le še s kitajskimi džunkami. Proti tem pa so vedno bolj na gosto postavljali zastražene svetilnike. Tako je bila Japonska noter v 19. stoletje odrezana od zunanjega sveta.

Med notranjimi ukrepi je pomembna ustanovitev "Inkvizijskega urada za zadeve kristjanov" l. 1640 v Edo. Osrednja ustanova je dobila nekaj let nato lastno poslopje z ječami in mučilnicami; po vsej deželi pa podružnice. Prvi vodja urada Inouo Čikugo (umrl 1661) je uvedel nov način: ni hotel več mučencev marveč odpadnike. Ves postopek je imel 3 stopnje: iskanje kristjanov, postopanje z njimi in nadzorstvo nad odpadniki in vsem prebivalstvom.

V prvih desetletjih preganjanja so bili kristjani splošno poznani. Potem so se zatekli na sever in v težko dostopno gorovje in bili silno previdni. Na njihovo prijavo so razpisali nagrade. S časom so obnovili staro japonsko ustanovo "skupine petih ljudi": vse prebivalstvo se je razdelilo v skupine po 5 družin, ki so se morale med seboj nadzorovati. Zato so bili v nekaterih procesih obsojeni tudi pogani, ki so pripadali isto taki skupini. Nadalje je bilo učinkovito sredstvo za prepoznanje kristjanov "E-Fumi" — teptanje podob. Že l. 1628 je bilo prvič vporabljen, da bi z njim ugotovili odkritosrčnost odpadnikov. V Kyušu so morali vsako leto vsi prebivalci skozi ta preskus. Ta način je ostal v rabi do 1857.

Prej so kristjane le pozvali k odpadu; če niso pristali, so jih ubili. Zdaj so postopek spremenili: zasliševanja, debate, preskusi s potrpežljivostjo in mučenjem naj bi jih prisilili k odpadu. Eden najhujših načinov mučenja je bil "Curuši" — nesrečneža so obesili z glavo navzdol nad odprto jamo. Največji uspeh tega groznega trpinčenja je bil odpad jezuitskega viceprovinciala C. Ferreira; služil je poslej preganjalcem kot tolažnik in vohun (umrl 1650).

Preganjanci so bili skrajno nezaupni do odpadnikov in do potomcev kristjanov; šele po sedmem rodu so jim priznali običajne državljanske pravice.

Težko je ugotoviti, koliko je bilo mučencev. Do l. 1630 je skrbna preiskava ugotovila 3171 pobitih in 874 pomrlih v ječah. Kmalu je treba prišteti 35.000 kristjanov ubitih v uporu v Šimahara. Število odpadnikov je bilo še večje. Za Nagasaki se računa njihovo število za l. 1632 na 30.000. Mnogi od teh so se vrnili k veri in zbežali na sever ali celo v tujino.

Kateri razlogi so vodili dinastijo Tokugava v trdo in grozno postopanje s kristjani? Vsi japonski in mnogi evropski zgodovinarji navajajo, da je bil edini vzrok politični — obvarovati Japonsko pred španskim in portugalskim zavojščanjem in zato odstraniti morebitne pomagače teh tujcev. Vendar se zdi, da nikakor ne gre izločiti verskih nagibov. Jejasu Tokugava je bil veren budist in pod rastočim vplivom enega njih voditeljev, Sudena (1569-1633). Ta je sestavil preganjalne odloke in določil, naj budisti nadzirajo verske nazore prebivalstva, k čemer naj služi tudi "sistem družinskega templja": vsaka družina mora pripadati določenemu budističnemu templju. V to smer kaže tudi vporaba teptanja podob in prizadevanje inkvizicijskega sodišča, da kristjane prepriča o zmotnosti njih vere. Značilno je tudi, da so se potem, ko krščanstva kot organizirane Cerkve ni več bilo, pojavljali budistični in konfucionistični spisi proti krščanstvu. Kljub vsemu je bilo tudi nekaj krščanskega slovstva, ne sicer japonskega, ki so ga skoro docela uničili, pač pa kitajskega. Dela Riccija in drugih so posebno izobraženi pogani radi prebirali. Kmalu so bila prepovedana pod smrtno kaznijo.

Vsi naporji pa niso mogli popolnoma uničiti krščanstva. Obdržalo se je v Kyušu, v okolici Nagasaki in nekaterih otokih. Razmeroma čisto se je ohranjalo iz roda v rod. Občine so imele laičnega starešino, da je krščeval otroke, vodil krščanske pogrebe in celo skušal vzporediti versko življenje z življenjem Cerkve, pri čemer je služil star cerkveni koledar. Katekizem so se učili na izust. Obstajalo je celo neko japonsko krščansko slovstvo, ki se je širilo najprej samo ustno. pozneje pa je bilo ponekod tudi zapisano.

Japonski škof pri krščevanju odraslih spreobrnjenecv.

IV.

ZOPETNO MISIJSKO DELOVANJE NA JAPONSKEM V 19. STOLETJU

Kongregacija za širjenje vere je od svojega postanka v 1622 poskusila vse, da bi spet lahko šli misijonarji na Japonsko. Vse je bilo zaman, dokler ni bil l. 1832 vzpostavljen apostolski vikariat na Koreji. Po načrtu misijonarjev pariškega seminarja ki so prevzeli Korejo, naj bi misijsko delo s Koreje zavzelo otoke Ryukyu (med Formozo in Kyušu) in ti bi služili za vrata na Japonsko. L. 1844 se je prvi pariški misijonar, p. Forcade, naselil v Nafi; dve leti kasneje je bil ustanovljen japonski vikariat in p. Forcade imenovan za apostolskega vikarja.

Vendar niso misijonarji zopet pišli na Japonsko preko otokov Ryukyu, temveč jim je to omogočila delavnost ameriškega admirala Matthewa Perryja. L. 1854 se je Japonska po pogodbi z Združenimi državami spet odprla zapadni trgovini. Sledile so pogodbe z Anglijo, Rusijo, Holandsko, Francijo. Ta je 1858 dosegla, da so tujci lahko izpovedovali katoliško vero v pristaniških mestih in v Tokiu, novi prestolici.

Zopetno odprtje države je na Japonskem razcepilo vodilne kroge v dve stranki: v tujcem naklonjeno in tujcem sovražno. Spore je končal mladi cesar Meiji, ki je 1869 napravil gospodstvu Tokugava konec in obrnil državo v moderno zapadno smer.

17. marca je p. B. Th. Petitjean odkril v Nagasaki stare japonske kristjane. Takrat so jih cenili na 25.000; od teh se je nad polovico takoj pridružilo katoliški Cerkvi, ostali so počasi sledili. L. 1954 pa je prof. Tagita presenetil javnost z ugotovitvijo, da je po otokih zahodno od Kyūšu še kakih 30.000 starih vernikov.

Odkritje kristjanov v Nagasaki je kmalu pobudilo preganjanje; pregnali so jih v oddaljene predele države. Vendar so na pritisk evropskih sil oblasti morale popustiti. L. 1876 so bili razveljavljeni stari protikrščanski odloki, 1889 je bila končno razglašena verska svoboda.

Misijonsko delo je naglo napredovalo. 1866 je bil imenovan za apostolskega vikarja msgr. Petitjean, 1875 je bila Japonska razdeljena v dva vikariata, severnega in južnega. Pregon starih vernikov je dal podlago za delo v dotlej nedostopnih pokrajinah. L. 1882 so šteli 28.000, 1890 že 54.000 katoličanov; tega leta je prišlo že do prve sinode japonskih nadpastirjev v Nagasaki in naslednjega leta je Leon XIII. vzpostavil hierarhijo s Tokijem kot nadškofijo in škofijami Nagasaki, Osaka in Hakodate. Sem so kmalu prišli trapisti in trapistinjce. Z 20. stoletjem se pariškim misijonarjem pridružijo dominikanci, frančiškani, Steylski misijonarji in jezuiti. V japonskem krščanskem izrazoslovju je nekaj časa motila dvojnost: stari latinsko-portugalski izrazi so živeli poleg kitajskih, ki so gotovo Japoncem bližji in so se slednjič uveljavili po vsej Japonski.

Živahno delovanje je kmalu zadelo ob odpor. Japonski nacionalizem si je na verskem področju našel izraz v poživljenem šintoizmu. Ta je postal naravnost posebljenje narodnostne misli in opora novega cesarstva. V središču je stal kot najvišji duhovnik in predmet češčenja cesar sam kot potomec sončne boginje Amaterasu. L. 1870 je bil dotlej skoro vsemogočni budizem vržen s prestola, na njegovo mesto pa posajen šintoizem. Šola in splošna vzgoja sta ga v kratkem utrdila, s tem pa je postala zakonita svoboda veroizpovedi le slepilo.

Razmeroma maloštevilni misijonarji pariškega Seminarja so imeli polne roke dela, da so mogli naraslo število vernikov oskrbovati. Pri pridobivanju so se predvsem ozirali na zapadnjaško orientirane kroge po mestih. Zato ni ostajalo dosti možnosti za opazovanje verskih dogajanj. Ta položaj se zrcali tudi v prvi japonski sinodi v Nagasaki l. 1890. V ospredju je bilo: dušno pastirstvo kristjanov, grajenje mlade Cerkve, vzgoja japonske duhovščine in katehistov, pouk katehumenov in splošna sredstva za spreobračanje poganov. Budizem se omenja le mimogrede enkrat, šintoizem sploh ne.

Nekaj let pozneje pa je dozorelo spoznanje, da je treba dotedanje metode prenoviti in da je temeljni pogoj plodovitega apostolata izvrstno poznanje japonskega jezika in kulture, posebej še verstev. L. 1904 so pariški

Sreča na Japonskem. Domači novomašnik deli svoj novomašni blagoslov.

misijonarji presenetili znanstveni svet z "Milanges japonais", četrletno revijo na visoki stopnji, posvečeno zlasti študiju verske zgodovine in verskega življenja na Japonskem. Na žalost je morala revija prenehati l. 1910. Šele 1938 so jezuiti začeli izdajati polletni zbornik "Monumenta Nipponica". Med novejšimi raziskovalci se odlikuje p. Henri Dumoulin D. J., danes eden najboljših poznavalcev Zen-budizma. Omeniti je tudi zbornik stejskih misijonarjev "Folklore Studies", prvotno namenjen raziskovanju verskega narodopisja na Kitajskem, od 1949 pa izhaja na Japonskem.

Kako je raziskovanje teh področij važno, je razvideti tudi iz razmerja povprečnega Japonca do krščanstva. V zadnjih desetletjih XIX. stol. vladajoči optimizem japonskih misijonarjev se je ok. 1900 umaknil bridkemu spoznanju, da zadeva oznanjevanje krščanstva na vedno trši odpor domačega prebivalstva. Razlogov za to je mogoče najti več. N. pr. zapadno-evropske oblike krščanstva, evropske metode; že omenjeno ojačenje domačih verstev, reforma budizma in šintoizma, ki so ga oblasti načrtno podpirale. Ne smemo pa prezreti okoliščine, ki še danes psihološko vplivajo na množice — sistematičnega dvestoletnega preganjanja in iztrebljenja krščanstva. V ljudi se je zažrl strah.

Spričo teh dejstev je izredno počasno napredovanje Cerkve na Japonskem razumljivo, prav tako njen postopek, da si pridobi zaupanje poganov in da polagoma odbije ost tolikešim predsodkom.

Tik pred drugo svetovno vojno je bilo na Japonskem 117.760 katoličanov. Vojne izgube, posebno tiste ki jih je povzročila atomska bomba,

so znižale število na 109.205. Nato je šlo rahlo navzgor: 1951 je bilo katoličanov 157.241, naslednjega leta 171.785, l. 1955 212.231 in 1959 okoli 250.000. Nadškofiji sta v Tokiju in Nagasaki, potem je 6 škofij in 7 apóstolskih prefektur. Od 1922 vodi Cerkev apóstolski delegat, ki ima od 1952, ko je Japonska ustanovila poslaništvo pri sv. stolici, stopnjo internuncija.

Po 2. svetovni vojni je izredno naraslo število misijonsko delujočih oseb. L. 1939 je bilo 324 duhovnikov, deset let kasneje pa ok. 500, 1952 jih je bilo že 973 in 1957 celo 1327. Še večji je bil porast pri sestrah: 1939 jih je bilo 1259, 1957 pa 3997. Po pripadnosti so misijonarji zelo raznoliki. Jezuiti n. pr. štejejo 376 članov iz raznih narodnosti. Vseh redov in kongregacij, ki delujejo na Japonskem, je čez 100.

Posebno je razveseljiv porast domačih duhovnikov in sestra, toliko bolj, ker se je načrtno oblikovanje japonskih duhovnikov moglo začeti šele z ustanovitvijo seminarjev v Nagasaki l. 1874 in v Tokiu l. 1875 in je bilo treba premagati nešteto ovir. L. 1892 je bilo šele 15 japonskih duhovnikov, 1907 33 in 1926 41. Potem je šlo bolj naglo: 1939 — 150, 1947 — 169, 1952 — 213 in 1957 — 331. L. 1926 so ustanovili osrednje semenišče v Tokiu; upravljali so ga pariški misijonarji. Med vojno je pogorelo, pa so ga 1946 na novo postavili in povezali z jezuitsko univerzo Sofijo ter mu dali ravan filozofsko-teološke fakultete. Sester domačink je bilo l. 1939 že 772, l. 1957 pa čez 2500.

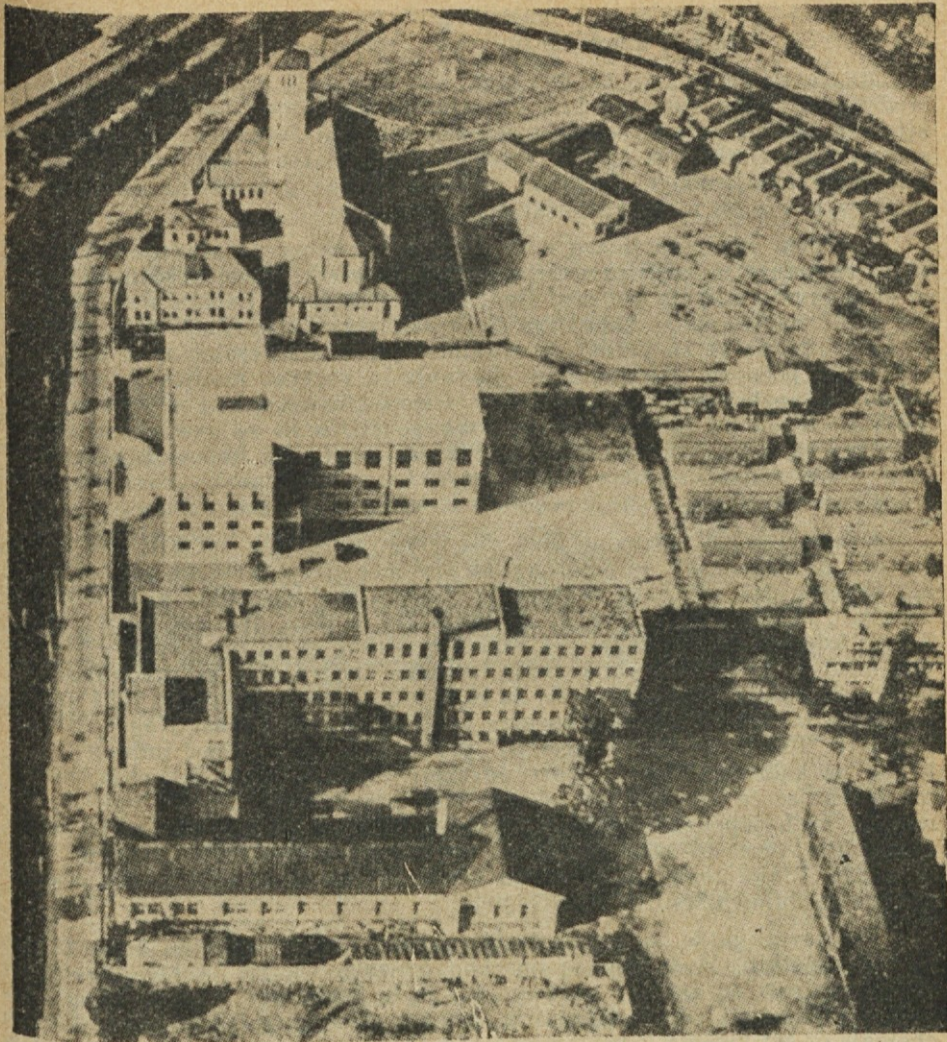
Ta porast je pospešilo dejstvo, da je japonska Cerkev dobila svoje vrhovne pastirje. Kot prvi je bil za škofa posvečen msgr. Hajasaki l. 1927. Deset let pozneje je prevzel tokijsko nadškofijo msgr. Doi. Tako ni bilo posebnih težav, ko je l. 1941 japonska vlada zahtevala "preureditev cerkvenih zadev": odstopajoči evropski cerkveni vodniki so bili nadomeščeni z japonskimi. Ta medvojna politika je ostala tudi poslej, tako da je Japonska doslej edina misijonska dežela, ki jo vodijo izključno domačini. To vodstvo omogoča tudi razpeljavo upravne mreže po vsej državi, ne da bi pri tem številnost redovnih družb pomenila oviro.

Delo je osredotočeno na mesta; tu je pešanje narodne vere najbolj napredovalo; razen tega je vpliv mesta na deželo velik.

Japonska Cerkev ima že dalj časa dobro zgrajeno šolstvo. Na čelu sta obe univerzi — jezuitska univerza Sofija v Tokiju, ustanovljena že l. 1908, in univerza Nanzan steylskih misijonarjev v Nagoyi (od 1949). Prišteti je sem 4 deklíške univerzitetne kolegije. Tudi glasbena šola, ki jo jezuiti vodijo v Hirošimi, je dosegla univerzitetno stopnjo. Med srednjimi šolami je predvsem imenovati marijanistovske šole, ki spadajo med najbolj ugledne v deželi. V Tokiu je bila zgrajena že 1888, v Nagasaki 1892, v Osaki 1897 in Jokohami 1901. Tudi frančiškani, steylski misijonarji, jezuiti in sestrski redovi razpolagajo z dobro obiskovanimi šolami. Otroški vrteci so pridruženi skoro vsem misijonskim postajam. Ker se ljudske šole povprek nahajajo v rokah države, je misijonskih ljudskih šol le 25.

Japonci zelo radi berejo. Zato niso misijonarji pozabili na tisk. Že l. 1881 so pariški misijonarji izdajali štirinajstdnevnik, ki je 50 let ostal glavno katoliško glasilo. Ob stran mu je čez nekaj časa stopil tednik "Nikon Katoriku Šimbun". Pravi tiskovni apóstol starejše dobe je bil p. Drouart de Lezey (1849-1930), ki je s svojimi zanimivimi apologetičnimi spisi prodril v najširše kroge. V novejšem času se tej vrsti apóstolata posvečajo predvsem ameriški pavlisti; od l. 1952 ga povezujejo z radijskim apóstolatom. Vendar je katoliški tisk, zlasti knjiga, skoro neopazen v po-

Vse, kar vidimo na tej sliki, so poslopja katoliške univerze v Tokiju na Japonskem.

plavi japonskega tiska, v katerem se vedno bolj uveljavlja marksistična ali vsaj pozitivistična ideologija.

Tudi dobrodelnost in socialno skrbstvo še nista mnogo dosegla. Vendar je nekaj pomembnih ustanov; med 30 katoliškimi bolnišnicami je posebej omeniti tiste, ki jih upravljajo frančiškanke, Marijine misijonarke, ali pa veliko ustanovo za pljučno bolne pariškega misijonarja p. Flaujaca (umrl 1959) Gotovo pa ostanejo slaven spomenik katoliške manjšine velika zavetišča za gobave v Gotembi, Rivasaki in Kumamoto. V socialnem

prizadevanju je omeniti delo med ubogimi v tokijskih predmestjih, ki se mu posvečajo študenti katoliške univerze, in žosistično gibanje med delavci.

Razveseljivo je, da se misijonarji vedno bolj poslužujejo modernih sredstev, da dobe stik z ljudmi. Pravijo, da sta filma "Zvonovi iz Nagasaki" in "Ben Hur", ki so si ju ogledali milijoni Japoncev, več storila za spoznavanje Cerkve in njenih versko-nravnih nazorov kot vse drugo prizadevanje misijonarjev. Podobno velja za knjige posameznih odličnih pisateljev, kot je bil n. pr. katoliški profesor Nagai.

Japonski misijonarji zro z velikim optimizmom v bodočnost. Podlago za to zaupanje je najti predvsem v dveh dejstvih. Prvič krščanski nazori in predstave si utirajo pot med ljudi po tisočih, skoro nevidnih studenčkih. Ne glede na to, da se skoro vsa japonska verstva nagibajo k enoboštvu, je ugotoviti, da se en predel za drugim v japonskem vsakdanjem življenju krščansko pobarva. Poroka, smrt jutranja in večerna molitve so dobili že toliko krščanskih potez, da se komaj ločijo od katoliških. Posvečevanje nedelje je že davno vpeljano v državnih podjetjih in se vedno bolj širi v privatna in v trgovino. Skrb za bolnike in trpeče, za katere Japonci prej niso imeli smisla, zajema vedno nove kroge. Krščansko navdahnjenim množicam manjka le zadnji prodor v celotno krščansko resnico.

Drugo dejstvo: resnično živa duhovnost japonskih verskih občin. Res je, tudi na Japonskem je dobiti veliko človeške slabotnosti, pa vendar manj kot drugod, pač zato, ker zahteva to, da kdo postane kristjan, velikanskih naporov; nasproti so težave, ki jih postavlja družba, družina, posamezniki. Ko pa kdo vse to premaga, res zaživi v Cerkvi in se mu odpro nesluteni viri moči za krščansko oblikovanje lastnega življenja in za preoblikovanje poganske okolice. Čudovit primer za to so bili življenje in spisi l. 1951 umrlega fizika in atomskega raziskovalca prof. dr. Pavla Togaši Nagai. Branje njegovih "Beležk na smrtni postelji" pretresljivo pokaže moč milosti in odkriva, na kakšne višine se more povzpeti Japonec, ki se ji preda. Ne bo pretiravanje, če trdimo, da se taki tihi junaki vsakdanjosti nahajajo v domala vseh japonskih verskih občinah. Prav to — to tiho in nenehno pronicanje vere do zadnjih vlaken daje v prvi vrsti misijonarjem tako zaupanje. Vidno znamenje visokega verskega stanja so sorazmerno pogosti poklici za duhovništvo in redovništvo.

Vpoštevati je še to, da so doslej poskusi duhovno-verske prilagoditve šele v začetkih. Med temi je posebno omembe vreden poskus, da se to vprašanje reši od znotraj navzven. Bil je to krog okoli revije "Phos Xriston" (1939-1941), ki je izhajal iz liturgije, živo gojil liturgijo po verskih občinah in šel končno k pokristjanjenju bogatih japonskih šeg in navad s pomočjo liturgije. L. 1958 je izšel japonski ritual katerega zanimivosti so blagoslovi, ki se ozirajo na le japonske običaje, posebno pogrebne.

V luči takih dejstev pripada številčno majhni skupini in skromni japonski Cerkvi v okviru vesoljne Cerkve velik pomen.

(Prof. Dr. Johannes Beckmann, S.M.B.,

Die Katholischen Missionen in Japan und ihre Auseinandersetzung mit den japanischen Religionen.

"Priester und Mission", IV, Dec. 1960, str. 337-371.

Priredil prof. A. Geržinič).

POPOTNI MISIJSKI UTRINKI

Nadaljevanje.

L. L. C.M.

V TUNISU

Že proti koncu mojega potovanja sem doživel še posebno močno misijonsko doživetje. Moj sobrat č. g. Martin Ocepek CM me je povabil, da ga obiščem v njegovem delokrogu v Severni Afriki; povabiti se pravi tudi potne stroške povablencu kriti, in tako sem mogel napraviti ta res misijonski izlet v Severno Afriko.

Leta 1938 je Misijonska knjižnica v Grobljah izdala prevod romana Alberta Bessieresa "Puščava bo cvetela", ki ga je napravil dr. Jakob Žagar CM. L. 1951 smo knjigo ponatisnili v Buenos Airesu. V priredbi in režiji Nikolaja Jeločnika pa smo to lepo zgodbo o borbi za misijonski poklic francoskega kolona Avguščina in mohamedanske spreobrnjenke Fatme na mučniških tleh stare afriške Cerkev gledali tudi na odru v Frančiškanski dvorani v Ljubljani. Knjiga in igra sta zlasti mladino silno prevzeli in sta mnogo propomogli k misijonskemu idealizmu zlasti med dijaštvom. Tudi zame je bilo branje romana in gledanje igre veliko doživetje slavne, a tako žalostno končane preteklosti afriške Cerkev in pa idealov misijonskega poklica. Imena Avguštin in Monika, Perpetua in Felicita, La Marsa, Kartagina, Sidi-Driff, kardinal Lavigerie, in druga, vsa iz "Puščava bo cvetela", so mi postala domača in nepozabna... In prav v te kraje, kjer se odigrava zgodba tega lepega romana, sem smel iti in sem šel.

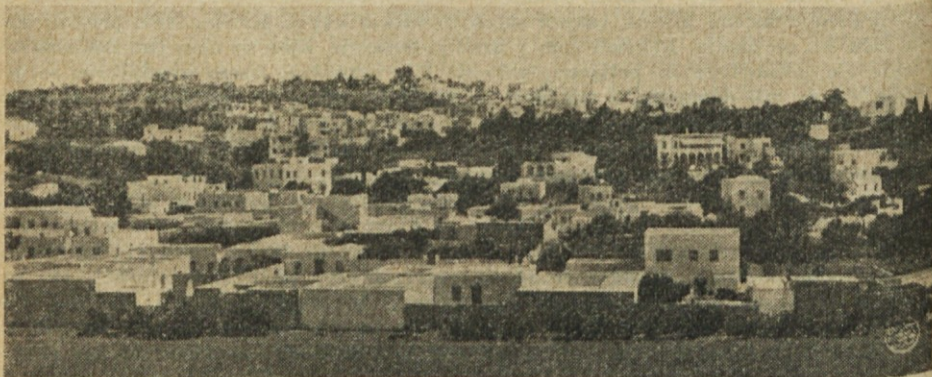
V soboto, 27. avgusta sem šel zjutraj na veličastni rimski kolodvor, kjer je izhodišče tudi za letališče, s katerega naj bi odletel v Tunis. S posebnim avtobusom so nas prepeljali na precej oddaljeno rimsko civilno letališče "Ciampino" in tam smo po pregledu papirjev okrog pol desetih dopoldne vstopili v dvomotornik, ki je čez slabo uro že pristal v Palermu na Siciliji, kjer nas je zajela, ko smo izstopili, čisto druga, že kar afriška klima. Čez kake pol ure smo spet vstopili in se s to pot povsem zasedenim letalom dvignili kake 4.000 m visoko in po poldrugurnem poletu že zagledali pod seboj afriško celino. Letalo se je spuščalo vedno niže in vedno bolj sem razločil značilno karakteristiko severnoafriških naselbin z belimi kvadratastimi hišami ravnih streh in nizkih kupol. Končno smo pristali na letališču tik ob morju. Pohiteli smo v uradno poslopje, kjer so nam tuniške oblasti pregledale potne liste in prtljago; zelo so bili natančni. Vsem uradnikom se je videlo, da so bili domačini, z značilno temnorjavo poltjo, črnimi očmi in posebno, nekam mrko, grobo arabsko fizionomijo. Neuniformirani delavci so nosili na glavah fese, kakor smo jih bili vajeni doma pri Bosancih, ki so bili tudi mohamedanci. Med onimi, ki so onstran pregrade pričakovali svojce, sem razločil povsem belo postavo in počasi uganil, da je to moj dragi gostitelj g. Ocepek v belem talarju, belih nogavicah in belih čevljih, le kapico na glavi je imel temno; čisto misijonsko napravljen... Veselo sva se pozdravila, saj se že kakih 15 let nisva videla, odkar sva se ločila v Rimu, odkoder je šel še s tremi drugimi našimi sobrati, (ki so povzame Tunis zapustili) v tuniško Kartagino k nadškofu Gounotu, našemu sobratu, pri katerem je bil g. Ocepek nekaj časa tajnik, nato pa so mu poverili v oskrbo bivšo poletno rezidenco škofa Lavigerija, kardinala, primasa Afrike, ustanovitelja družb Belih očetov in Belih sešter. V tej, skoraj bi rekel palači, zidani v

arabskem slogu, se zdaj med letom vrše tečaji duhovnih vaj in razne duhovniške konference, v poletnih mesecih pa služi letovanju duhovnikov in katoliških organizacij škofije. Za pomoč pri vodstvu te ustanove je g. Ocepek povabil tri sodelavke še iz časov, ko je bil predstojnik Misijonišča v Grobljah. On in te sodelavke so torej že kakih 12 let v tem znamenitem poslopju, ki se imenuje Sidi-Driff, na res zgodovinskih tleh. Leži na griču, od katerega desno se razteza ob morskem zalivu Sredozemskega morja mesto La Marsa; v ozadju se vidi glavno mesto Tunis, proti levi se odpre spet krasni zaliv in nad njim današnja razmeroma skromna Kartagina, katere najvidnejši znak je veličastna bazilika na griču Byrsa. Še bolj na levo, skoraj za Sidi-Driffom na vzpetini vidiš slikovito arabsko vas Sidi-Bu-Said. Krasen, prekrasen kraj, ki vedno bolj dobiva izraz letovišča. Nič čudnega, da so se na tej lepi in strateško tako važni točki Sredozemlja ustavljali narodi... in na njej v borbi za obstanek umirali.

Z letališča me je torej g. Ocepek s svojim avtom prepeljal preko La Marse v *Sidi-Driff*, kjer so me pozdravile vse tri njegove sodelavke in g. novomašnik Rode, ki ga bralci teh popotnih misijonskih utrinkov že poznajo in ki je bil tamkaj na počitnicah. In le-ta me je še tisto popoldne popeljal na prvi sprehod okrog Sidi-Driffa. Po bližnjici sva pohitela po hribu v ravnino in sva prečkala železnico prav na kraju, kjer je mesec dni prej g. Ocepek doživel nesrečo: prihajajoči vlak je zagrabil njegov avtomobil in ga vlekel šest metrov za seboj ter mu avto seveda popolnoma razbil, dočim se njemu samemu ni zgodilo nič hujšega, razen enega polomljenega rebra, tako da je nekaj dni kasneje že spet brzel po cestah z novim avtomobilom... V vznožju hriba mi je g. Rode pokazal poslopje malega semenišča kartaginske nadškofije; poslopje je bilo pred leti in že za časa kardinala Lavigerija škofijska palača. Prihodnje leto bodo to semenišče opustili, semeniščnike pa poslali študirat k Belim očetom. Poklicev je zlasti zadnja leta, odkar Francozi bolj in bolj zapuščajo deželo, vedno manj. Tudi marsikatera cerkev, ki so jo prej nedeljo za nedeljo polnili francoski naseljenci, katoličani, je zdaj zaprta; kartaginska pracerkev ima danes vedno manj vernikov... Preko škofijskih vinogradov sva zavila proti vasi Sidi-Bu-Said. Po poti sva srečavala domačine: moški v ohlapnih haljah, ki si jih vržejo čez glavo, da pokrijejo celo telo od vratu do podkolena ali še dalje; najbolj bi jih po kroju primerjal gotskim mašnim plaščem; vsi nosijo značilno pokrivalo. Zenske so tudi vse prekrite z velikim belim plaščem.

Sidi-Bu-Said.

Sidi-Driff, kjer gospodari č. g. Ocepek C.M.

ki ga ovijejo okrog telesa tako, da je tudi spodnji del obraza pokrit. Na cesti zlepa ne vidiš moškega in ženske skupaj, pač pa se vozijo skupaj v vlaku in v avtomobilih. Videla sva, kako je iz vlaka izstopila večja skupina moških, žensk in otrok, vsi domačini; moški so skoraj vsi zavili v bližnjo kavarno, kjer jih je že vse polno sedelo in pilo kavo, ženske z otroci pa so se umaknile v samotni kraj ob cesti in posedle v senci oljčnega drevesa ter čakale... Zavila sva po hribu nazaj, po drugi cesti za Sidi-Driffom ob morski obali. Onstran ceste sva zagledala skupino tuniških vojakov, ki tam nekaj stražijo; prijazno so se pozdravili z mojim tovarišem. Vprašal sem ga, kako se pozna z njimi in če so katoličani. Pojasnil mi je, da ga vodi pot vsako jutro tod mimo, ko gre maševat k nekim sestram, pa ga stražarji vedno ljubeznivo pozdravijo, dasi so mohamedanci... Ko sva prišla na vrh griča, že blizu Sidi-Driffa, sva sedla na od nalicov razrvano glinasto zemljo in gledala v morje pod nama... Naglo se je zvečerilo, zato sva vstala in se podala v Sidi-Driff. Po večerji smo šli vsi na ravno streho, se povzpeli na najvišjo teraso in tam posedli po zidnem robu ter zrl naokrog in v nebo. Čudovita noč: Vasi in mesta pod nami vsa in lučkah, ki bajno odsevajo na gladini morskih zalivov, nad nami pa zvezda pri zvezdi — in glej, navidez med njimi se veličastno pomika Echo I., umetna "zvezda", ki so jo naredile roke človeka, krone stvarstva. Gledamo ta čudoviti prizor in pojemo, pojemo, od Večerni zvon z Ave Marija, do Kje so tiste stezice in Gor čez izaro... Ali se je že kdaj preje slovenska pesem takole močno razlegala nad zgodovinsko Kartagino in La Marso, deželo velikih cerkvenih očetov in velikih mučenikov?

Drugi dan je bila nedelja, 28. avgusta, praznik sv. Avgušтина... pač izredno naključje. Maševali smo mašo tega svetnika, ne nedeljsko, saj je sv. Avguštin, veliki konvertit in cerkveni učenik, duhovni sad afriške pracerkve, Kartagine. In

prav ta dan je bil določen, da sem obiskal vse te tako zgodovinske in tako svete kraje... Vesel sem ugotovil, da ima ena od naših gospodičen v svoji knjižnici tako dragi mi roman "Puščava bo cvetela". Gospod Ocepek naju je vodil od znamenitosti do znamenitosti, roman pa mi jih je razlagal s svojimi bogatimi in točnimi zgodovinskimi podatki.

Naša pot je bila usmerjena proti Kartagini, komaj nekaj kilometrov od Sidi-Driffa. "Puščava bo cvetela" tako čudovito popisuje zgodovino teh tal:

"Zlato vzdušje kakor kadilo zastira razvaline kapitolskega templja in ovija stoletne evkalipte, iznad katerih molita stolpa nadškofijske bazilike, ki jo je na vrhu akropole pozidal kardinal Lavigerie.

Tam spi mož velikan nevzdravno spanje. Na marmornato ploščo, ki krasi njegov grob, je sam dal napis: Tukaj počiva iz zaupanja v večno božje usmiljenje v miru tisti, ki je bil nekdanj Karel-Martial-Allemand Lavigerie. Kardinal svete rimske Cerkve. Nadškof kartaginski in alžirski, primas afriški et nunc cinis, in sedaj prah.

Ali ni tukaj vse prah? Ni ga kraja na zemlji, kjer bi imela ta beseda tako žaloben pomen kot na tem grobišču med razvalinami. Le malo je treba razorati zemljo, pa zbudiš iz prahu zgodovino tridesetih stoletij. V razvalinah se družijo mesto Didone, ki ga opeva Vergil, z mestom Hanona in Hanibala, in Tertulijanovo mesto šepeta z mestom sv. Ciprijana in sv. Avguščina.

Krščanska pobožnost izroča človeška bivališča varstvu nevidnih čuvarjev. V globini srca prisluškujem tajnim besedam kartaginskega angela:

"Videl sem Didono, ki je tu ustanavljala novi Tir in postavljala tempelj Es-muna, kjer je Hanibal, sin Hamilkarja Barke, prisegel večno sovražstvo Rimljanom.

Priča sem bil, ko je klečal Hasdrubal pred zmagovitim Scipionom in je njegova žena očitala možu strahopetnost ter se s svojimi otroki vrgla v plamen gorečega mesta. Gledal sem prizor, ko je svečenica Tanita, Balova hči, ob luninem svitu vrgla svojega prvorojenca v naročje razbeljeni bronasti pošasti... Njegove zoglelene kosti pokrivajo višavje Salamba.

Potem sem pa videl, kako je postopoma zmagoval duh nad mesom, ljubezen nad surovo silo... Slišal sem plemenitega Vibija na kolenih ječati pred hčerjo Perpetue, naj ne zamenja sladkosti življenja za zvestobo Kristusovim besedam. Čul sem drhal ljudstva v amfiteatru, ki je od slasti vriskala, ko so vrgli med zveri patricijo Perpetuo in sužnjo Felicito.

Videl sem kartaginskega škofa Ciprijana, ki so ga gnali v dolinico, kjer razprostira Križani roke med zelenim ječmenom; pokleknil je na Sekstijevem polju in nagnil glavo pred krvnikom.

Na tej planoti, ki jo sedaj oživlja gozd stebrovja iz Ciprijanove bazilike, sem poslušal vzdihne matere Monike, ki je jokala za ubeglim Avguštinom. Sočutno je strmelo v njen jok nemirno šumenje valov.

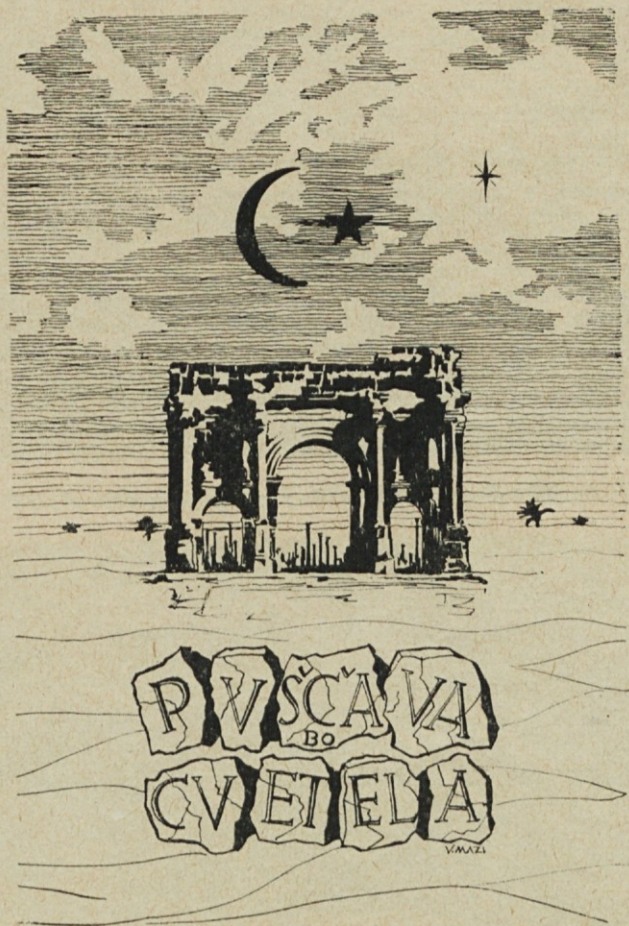
Nato sem poslušal velikega Avguščina, sina solza, ki je na grobu Perpetue in Felicite pod oljkami Macidfe govoril o rodovitnosti mučeniške krvi in svetih solza.

Trikrat se je zrušilo v prah mesto, ki je z Rimom tekmovalo za prvenstvo. Na ruševinah je umiral na križarskem pohodu kralj Ludovik, svetnik.

Nato sem bil priča, ko so evropski modrijani odpirali tisočletne grobove, kjer spijo kosti velikih duhovnikov in voditeljev ljudstva. V steklene omare in muzeje so spravljali marmornate plošče in zlasti nakit; a niso dahnili novega življenja v kraje, kjer je kosila smrt.

Smrt pa ni umorila tistih, ki so jo zaničevali. Žive vode teko od mučeniških grobov, studenci, porojeni iz krvi in solz svetnikov..."

Naslovna stran knjige "Puščava bo cvetela",
kot jo je narisal arh. Vl. Mazi.

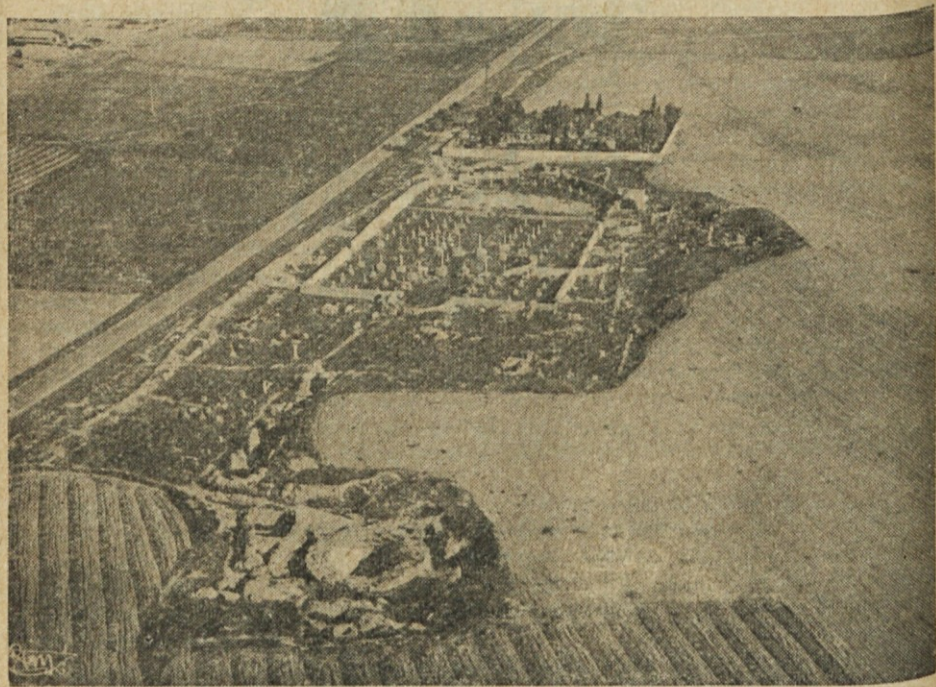
Tako "Puščava bo cvetela". In zdaj smo stopali mi po teh zgodovinskih tleh. Najprej smo se ustavili na krščanskem pokopališču in obiskali vrsto grobov Belih očetov, ki jih je ustanovil kardinal Lavigerie, da bi se žrtvovali med mohamedanskimi domačini z deli ljubezni in znanostjo ter tako orali puščavo, da bi vsaj kdaj kasneje vzevetela; noben od tu pokopanih še ni doživel vzevetenja...

Nato smo se zadržali ob razvalinah starokrščanske bazilike Damous-El-Karita, na poti k nadškofijski baziliki. Žgoče popoldansko sonce je pripekalo na povsem izsušeno zemljo, iz katere so se dvigali odkopani temelji in pritlični zidovi ter množica stebrov, katerih niti eden ni več stal cel. Bazilika je morala imeti kakih 100 m dolžine in 30 m širine in po razporeditvi zidov in stebrov bi sklepal, da je morala biti silno lepa.

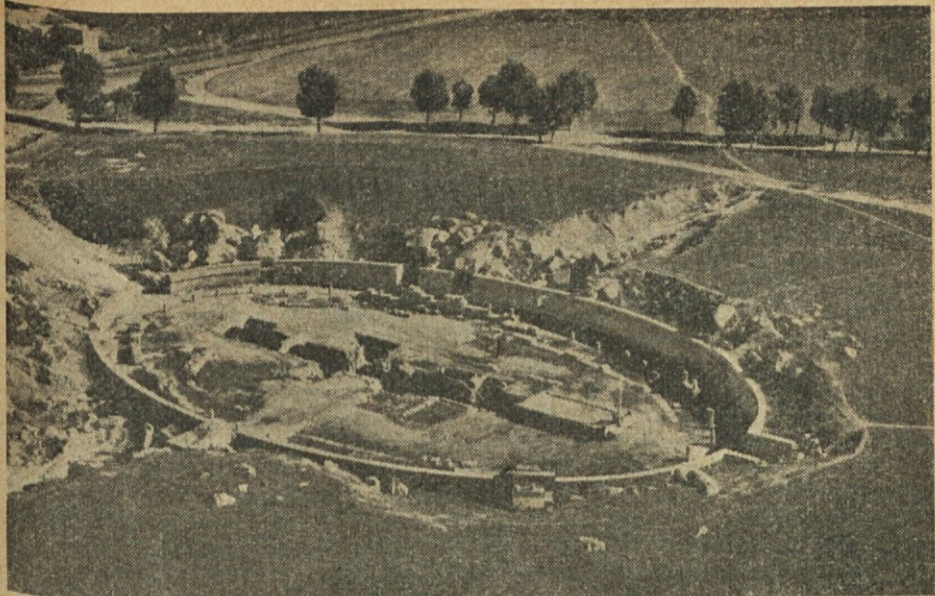
Še naprej, kakih 20 m od razvalin bazilike te staro stopnjišče popelje v zemsko votlino, v kateri je zgrajena takozvana rotonda, kakor majhen okrogel tempelj, obdan s stebri; pravijo, da je bil to grob kartaginskega škofa in mučenca svetega Ciprijana.

Kak kilometer naprej pridemo do prostranih razvalin amfiteatra, v katerem sta bili mučeni sv. Felicita in Perpetua. Nad krajem, kjer sta umirali, je pod zemsko kapelica in nad njo lep marmornat križ; napis pove, da je bilo mučenje 7. maja 203. leta po Kristusovem rojstvu... V kapelici je od časa do časa sveta maša. Vhod vanjo je zavarovan z železnim omrežjem. Drugače je pa tako v amfiteatru kot v preje ogledanih razvalinah bazilike zelo žalostno: razvaline prerašča suho grmičevje, med katerim se pasejo ovce, vsepovsod nastlano papirja in nesnage, v grobnici sv. Ciprijana se vidi, da si pastirji kuhajo in pečejo; v amfi-

Razvalina bazilike Damous-El-Karita; v ospredju rotonda sv. Ciprijana.

Amfiteater v Kartagini, kjer sta bili mučeni sv. Felicita in Perpetua.

teatru smo namesto pobožnih romarjev ali vsaj turistov naleteli na skupino mladih Arabcev, ki so nasproti kapelice piknikovali in zbijali žogo... Razvaline so označene komaj vidno z zarjavelo tablo, nihče jih ne čuva, pač pa se potikajo okrog njih Arabci, ki se ti vsiljujejo, da bi ti kdo ve kako netočno razlagali njih zgodovino, spet drugi pa ti nezadržno ponujajo v nakup lončene svetilke, trdeč, da so stare punske ali rimske ali starokrščanske izkopanine, pa so le nerodne kopije pravih, doma iz gline napravljene... Res, žalosten vtis...

Stopili smo naprej in si ogledali stare rimske vodnjake, ki so si jih revni Arabci izvolili kdo ve kdaj že za pač zelo primitivna bivališča in nad njimi postavili še kako polzidano podrtijo, in zdaj se ves ta kraj imenuje Malga.

Zavili smo proti griču Byrsa, na katerega vrhu kraljuje nad vso dolino in zalivi Lavigerijeva bazilika, katere patrona sta sv. Ciprijan in sv. Ludovik. Zidana je v arabskem slogu, tudi znotraj stebri, stropi, okrasje, vse v tem slogu. Le nekateri kipi in nagrobniki so zapadnih oblik. Pred cerkvijo smo videli več avtomobilov, v katere so ravno stopali verniki, prihajajoč iz cerkve: sami Francozi ali drugi beli naseljenci; žal, Cerkev je v tej deželi zdaj le tujka... in tudi bazilika stoji na višini kot tujka; kljub vsej zgodovinski zasidranosti v zemljo, ki je bila nekoč tako krščanska in na kateri se krščanstvo tako vztrajno bori za obstanek, je le tempelj tujcev... Vstopimo, ko je končana slovesna nadškofova maša, saj je praznik sv. Avguščina. Od daleč vidimo nadškofa, visokoraslega Francoza v belem talarju z rdečim cingulom. Pri glavnem oltarju se je spet začela sv. daritev. Duhovnik, beli oče, je obrnjen k ljudstvu, ki ga je zdaj v svetišču le malo. Tako imamo priliko, da stopimo po cerkvi in si jo ogledamo še v podrobnostih.

Obstanemo pred dragocenim relikviarijem desno od glavnega oltarja. Tam se hranijo nekateri telesni ostanki krščanskega kralja sv. Ludovika. Prijadral je sem-

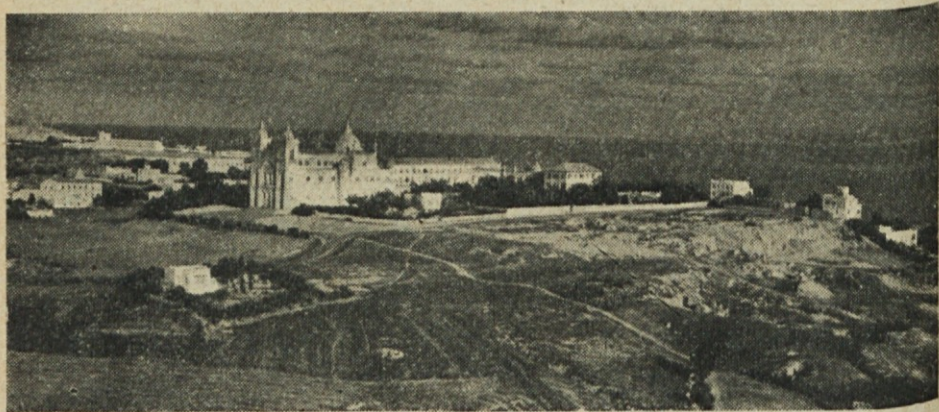

kaj s svojim brodom, da bi spreobrnil tuniškega kralja in ljudstvo, pa je umrl za kugo, ki je podrla tudi toliko drugih. Njegovega trupla zaradi nalezljivosti niso mogli prepeljati v Francijo. Položili so ga torej v kotel vrelega vina, dokler ni meso odstopilo od kosti. Nato so kosti shranili v skrinji in jih odnesli k svetemu Dioniziju v Pariz, kjer je sam želel najti poslednji počitek.

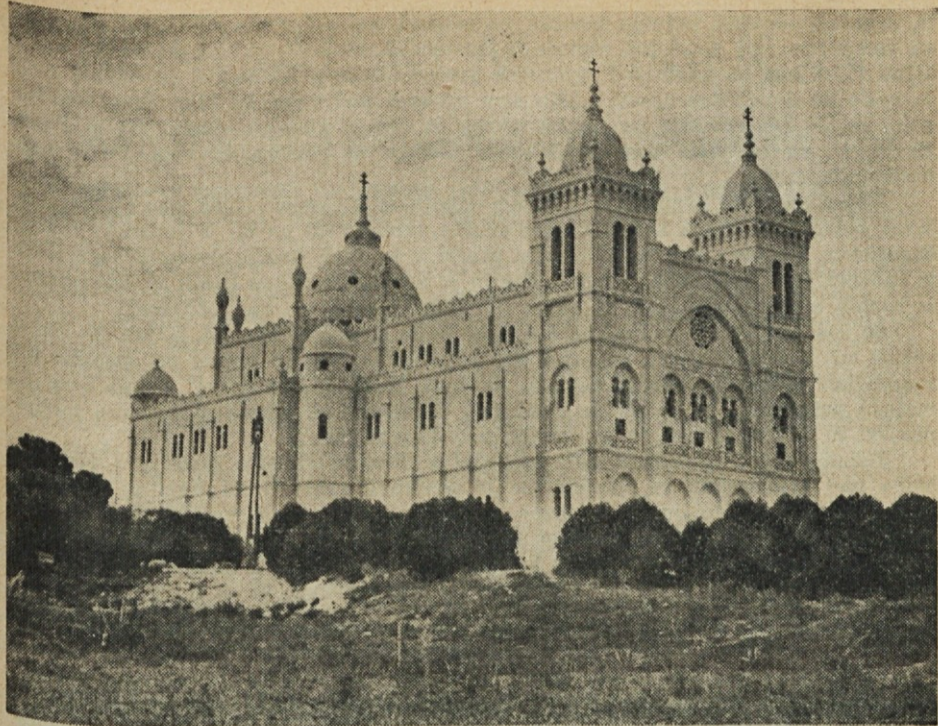
Desno od relikvarija sv. Ludovika je grobnica kardinala Lavigerija in lep spomenik nad njo. Sliko tega nagrobnika smo v našem misijonskem tisku že nekajkrat objavili. Kardinal je nekoč izgovoril te besede, ki so se ohranile v zgodovini: "Draga Afrika, vse sem ti žrtvoval. Gnala me je notranja sila, ki je bila očitno božja moč, in vse sem zapustil, da sem vstopil v tvojo službo. Naj gori v meni nezmagljivo upanje, da bo prišel dan, ko se bo ta velika celina, ki je v njej že od nekaj bujno cvetelo krščanstvo, zopet povrnila k popolni luči, in da se bo tisti del Afrike, ki še nikdar ni videl Kristusove luči, rešil iz objema smrtnne sence!" — Kardinal je umrl, poln tega upanja, ki polni tudi srca njegovih duhovnih sinov in hčera, belih očetov in belih sester. Ti delujejo po njegovih navodilih ne le v tej deželi upanja, Severni Afriki, ampak tudi v deželah srednje Afrike, ki so dežele najlepšega krščanskega cvetenja, kjer vlada pomlad, v deželi, ki je pred nedavnim dala prvega črnega kardinala. Pogled se mi je dvignil proti stropu bazilike in zagledal sem krog in krog pod stropom napis z velikimi črkami, v latinščini: "Ni dvoma, da je za rimskim papežem kartažanski škof prvi nadškof in metropolit vse Afrike. Te prednosti, ki jo je prejel po sveti apostolski rimski stolici, ne sme biti oropan v prid nobenemu drugemu afriškemu škofu, marveč naj se ohrani vse čase in dokler se bo klical ime našega Gospoda Jezusa Kristusa v Afriki." — "Sive deserta jaceat Carthago, sive resurgat gloriosa aliquando" — "najsi bo Kartagina razrušena, ali najsi se nekoč zopet slavno pozida..." Tako je pisal afriškim škofom papež Leon IX. v 11. stoletju. Ali niso te besede veljale in veljajo le za položaj kartaginskega škofa v deželah Severne Afrike...? Saj spričo tako obetajočega razcveta Cerkve v današnji Črni Afriki, spričo nje prvega kardinala gornje besede bleste le še kot zgodovinski biser...

Stopili smo v muzej, ki je v samostanu belih očetov za baziliko. Prostran vrt je poln starih sarkofagov, stebrov, vrčev, kamnov z reliefi, kipov in najraznovrstnejših drugih skulptur ter mozaikov. Na mestu, kjer je pred leti stala kapela sv. Ludovika, je zdaj le še velikanski kamniti ležeči kip tega svetnika, kajti kapelo

Grič Byrsa z Lavigerievo katedralo v severnoafriški Kartagini.

Pogled na Lavigerievo katedralo od blizu.

so morali podreti, ker je bila sezidana na preveč prevotlenih tleh, polnih ostankov zgradb iz vseh časov zgodovine, punske, pogansko-rimske, starokrščanske, vandalske... Ostanki iz vseh teh dob se hranijo tudi v notranjih prostorih muzeja. Videli smo vse: od nad dvatisočletnih okostij v kamnitih sarkofagih do zlatega nakita in denarja in starokrščanskih svetiljk...

Okrog in okrog se z griča vidijo samostani redovnikov in redovnic, ki so prišli na ta starokrščanska tla ohranjevati navzočnost Cerkve, moliti, se žrtvovati in ljubiti... Tam ob morskem zalivu v dolini, kamor smo se spustili, je "Sveta Monika", kapela frančiškanskih misijonarjev, ki ima na pročelju vdolben napis: *Lacrimis Sanctae Monicae* — Solzam svete Monike, v spomin na blagoslovljeno bolečino matere sv. Avguština, ki jo je sin zapustil, manihejec, pa se potem vrnil pravoverni goreči učenik Kristusove Cerkve. Ostanki bazilike sv. Ciprijana so prav tam zraven. Še malo naprej nad morjem smo ogledali nova izkopavanja Antoninovih term, to je kopališča, ki so ga zgradili Rimljani za časa cesarja Antonina.

Poln vtisov sem prišel nazaj domov v Sidi-Driff. Še enkrat sem prebral cel roman "Puščava bo cvetela" in sem boljše razumel knjigo in po njej boljše doživel deželo, ki sem jo obiskal.

Naslednji dan sem se zahvalil gostitelju in njegovim pomočnicam in se od njih poslovil. Po dveurnem poletu brez pristanka sem bil spet nazaj v Rimu. Šel sem v baziliko sv. Petra, na grobove papežev od sv. Petra do Pija XII., v kripto,

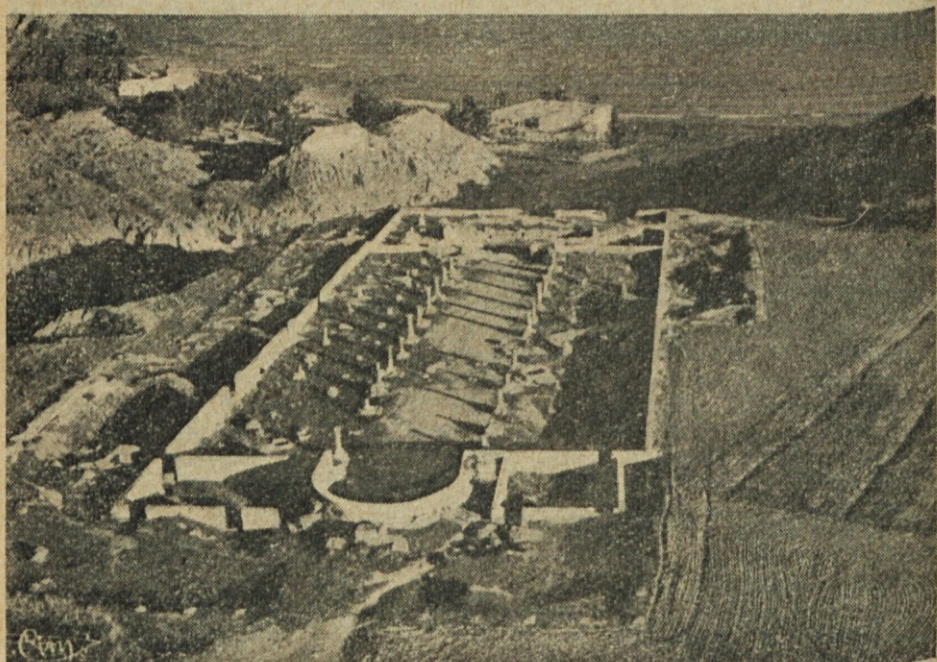
in v katakombnem vzdušju pomolil za zdaj skoraj pokopano afriško Cerkev, pa za vse danes bolj kot kdaj cvetoče in rastoče Kristusovo skrivnostno telo, da bi kljub viharjem, ki ga že vso zgodovino pretresajo in prizadevajo, še naprej raslo in raslo do dopolnitve časov... Ko sem bil spet pod mogočno Michelangelovo kupolo, so mi oči obvisle na napisu okrog in okrog njenega oboda: Ti si Peter, Skala, in na to skalo bom zidal svojo Cerkev in peklenska vrata je ne bodo premagala...

Drugi dan, 30. avgusta zvečer sem odpotoval v Genovo, kjer sem zjutraj maševal v cerkvi velikega kolegija naše družbe, ministriral pa mi je javanski sobrat-bogoslovec. Opoldne sem se pri kosilu znašel v še večji družbi domačinskega klera iz Indonezije in Vietnama. V tem kolegiju je namreč navadno kakih 25 bogoslovcev iz raznih misijonskih dežel, ki pa so bili tedaj skoraj vsi na počitnicah.

Še isti dan sem se vkrcal na ladjo, ki je ob 6. zvečer odplula. Kljub 20-dnevni vožnji mi ni bilo dolgčas: prebiral sem popotne zapiske in brskal po spominu ter razmišljal, potem pa vse to zapisal, da tudi "Katoliški misijoni" nekaj dobe od mojega potovanja. In še mi je ostal čas, da sem pisal pisma slovenskim misijonarjem in misijonarkam, to pot res po zelo dolgem času...

Južnoameriški kontinent sem zagledal v Río de Janeiro ponoči; z visokega hriba nad velemestom in morjem me je pozdravil razsvetljeni Kristus z razprostrtimi rokami, objemajoč ne le mene, ampak celi svet, vse človeštvo. Spomnil sem se našega misijonskega gesla: Svet Kristusu...! S tem geslom v mislih in njega odmevom: Kristusa svetu — se je končalo to moje lepo, tudi misijonskih doživetij bogato potovanje, za katero hvala Bogu in dobrotnikom, ki so mi ga omogočili!

Ostanki bazilike sv. Ciprijana pri Kartagini v Tunisu.

V BENGALSKEM MISIJONU

MISIJONSKO DELO MED BENGALSKIMI IZOBRAŽENCI

V splošnem pregledu stoletnega misijonskega dela Cerkve v Bengaliji smo se tega vprašanja le dotaknili. Na tem mestu bomo pa dali nekaj več pojasnil.

Misijonsko delo v Bengaliji, zlasti še ko so se v Chota Nagpur tisoči in tisoči prijaviли za krst, je od misijonarjev mnogo zahtevalo. Precej duhovnikov je bilo na delu tudi v kolegijih. Tako se vsaj deloma razume, da so nekam ob strani puščali spreobračanje posameznih stanov ali višjih kast. Nekateri so celo trdili, da se ljudje iz višjih kast "ne marajo spreobrniti". "Posvetiti se je treba," tako so pisali "nižjim kastam, jih vzgojiti in dvigniti, da bodo počasi prišle do istega vpliva v javnem življenju kot višje kaste." Jezuit p. Hoffman je zapisal, da so se s tem samo hoteli ogniti delu, za katerega niso bili pripravljeni, ali pa se jim je zdelo preveč trdo in nevhvaležno.

Kar loči misijonarje in Indijce višjih kast, je nepoznanje in iz tega sledeče nezaupanje. Misijonarji so živeli kot Evropejci, so bili za Indijce "tovariši" angleških kolonijalcev. Delo za spreobračanje h krščanski veri je bilo po njihovem mnenju, eno izmed sredstev, s katerim bi jim gospodovali. "Če se misijonar ne more ali noče približati Indijcem, se mu tudi ti ne bodo približali."

Med misijonarji je bilo tudi nekaj zmotnih mnenj. Jezuiti sami to prav radi priznajo. Zato so bili pa tudi vsi poizkusi v prvih letih bengalske misijonske zgodovine, kar se višjih kast tiče, obsojeni na smrt.

Oče W. Wallace

Pater Wallace pripoveduje v svojem življenjepisu "From Evangelical Catholic by way of the East" zanimive stvari. Kot protestantski pastor je šel misijonarit v Indijo. Česar ni mogel nikoli razumeti je bilo, da so novospreobrnjenci tako hitro odpadli od vere. Začel je študirati bengalščino in se naselil v majhni hiši sredi popolnoma bengalskega okolja. Hotel je zares poznati ljudi, njih dobre in slabe strani. Počasi je odkril njih vero. Bral je indijske svete knjige. V pogovorih z Indijci je zaslutil globine indijske duše in v njih verskem prizadevanju je videl željo po boljšem in popolnem. Prišel je do zaključka, da je bilo njegovo misijonsko delo brez trajnih uspehov, ker je pridigal o Kristusu na isti način, kot bi storil z Angleži ali katerimkoli zapadnjakom.

"Indijec išče Boga, ki ga bo ljubil, ki mu bo dal, kar mu manjka in ne vzal, kar že ima."

Ko se je p. Wallace vrnil na rodno Irsko, se je spreobrnil h katoliški veri. Ker pa je hotel še naprej delati kot misijonar v Indiji, se je vrnil v Bengalijo, je vstopil v jezuitski novicijat in postal duhovnik.

Njegov zgled in delo pa nista našla močnejšega odmeva med ostalimi jezuiti. Časi še niso dozoreli.

Brahmabanday Upadhyal

Je to ime znanega bengalskega bramana, ki je vstopil v kat. Cerkev, a ne v Bengaliji. Z več učenci in prijatelji je hotel ustanoviti redovno druž-

bo, ki bi širila Kristusov nauk med Hindujci. Prepričani so bili, da je med katoliško vero in zapadno kulturo bistvena razlika. In iz tega prepričanja je zrastle misel, da bi se katolicizem prav lahko približal vzhodnemu načinu mišljenja.

Brahmabanday je izdajal majhen mesečnik "Sofia", v katerem je razlagal svoje nazore. Niso mu pomagali. Ni bilo duhovnika, ki bi ga mogel voditi pri njegovih prizadevanjih. Ko je škof videl, da misli latinščino zamenjati s sanskrtom, se je ustrašil in končno prepovedal izdajanje revije. Brahmabanday je bil navdušen narodnjak in zato pod stalnim angleškim policijskim nadzorstvom; kmalu za tem je umrl.

P. Hoffman in drugi

P. Hoffman je pokazal nova obzorja. On in njegova skupina so bili za delo med višjimi kastami že bolj pripravljeni.

P. Johans je začel s knjižno zbirko, ki ima danes že 52 zvezkov, namenjeno Hindujcem. Ko se je vrnil domov v Belgijo, je navduševal mlade jezuitske misijonske pripravnike, naj se uče sanskrt kot tudi vsega drugega, kar bi jim moglo približati indijsko miselnost. In tako se je učenje jezikov, ki je bilo dotlej le bolj zadeva dobre volje posameznikov, sprejelo med obvezne predmete. "Ozračje" se je spreminjalo in p. J. Bayart, specialist v indijskih verah, je šel kot profesor v bogoslovnico v Kurseongu.

Nazadnje so jezuiti ustanovili "vzhodni institut", ki bi moral pospeševati to vrsto misijonskega dela. Začetki niso bili lahki. Institut naj bi imel dva oddelka: enega za študij hindujske in drugega za preiskovanje mohamedanske kulture. Že čez tri leta je šel hindujski oddelek "na svoje". Oba jezuita, ki sta ga vodila, sta se naselila v popolnoma bengalskem okolju, kjer z osebnim stikom skušata približati Kristusov nauk Hindujcem. Na drugi strani pa tudi o. V. Courtois, ki izdaja mesečnik "Notes on Islam", dela na svojo roko med muslimani. Muslimanski oddelek želi zblížati kristjane z mohamedanci, zlasti še one, ki živijo v Indiji in Pakistanu.

DARJEELING

Darjeeling je ime, s katerim so nas seznanili slovenski jezuitski duhovniki in bratje. Je to skrajno severno okrožje Bengalije. Zaradi izredno ugodnega podnebja je tam več kolegijev, redovnih študijskih zavodov in pa počitniških hiš, kamor hodijo misijonarji na oddih.

Mesto je zelo lepo. Zidano je na skali v višini 2.400 m. Na eni strani je večno bela gorska veriga Kinchinjunga (8.580 m), pod nogami pa dolina Ramgit, ki še tisoč metrov ne doseže.

Darjeeling živi deloma od turizma. Iz vsega sveta prihajajo tisti, ki imajo denar da vidijo sončni vzhod na Kinchinjungu in Everestu. Ker pa turisti prihajajo večinoma le poleti, mora prebivalstvo misliti še na kak drug vir dohodkov. Na čajnih nasadih je zaposlenih okrog 70.000 delavcev, ki pridelajo letno 14.000 ton čaja. V okrožju se goje tudi zdravilne rastline, kar tudi preživlja nekatere.

Gorjanci se lepo oblačijo, lepše kot dolinci. Vendar je življenje v dolinah lažje in zato z gorá silijo tja. Veliko prebivalcev Darjeelinge vstopi v vojsko ali policijo. Čuvaji vsake vrste so mnogokrat s teh hribov.

Po veri so večinoma hinduisti. Samo ena petina je budistov. Katoličani se dele v dve skupini: v priseljene iz Chota Nagpur, ki jih je blizu 8.000, in pa domačine, okrog 3.000.

Skoraj 50 let je večina duhovnikov delala v šolah. Vendar pa te niso bile v prvi vrsti za domače indijsko prebivalstvo. Jezuiti so sprejemali sinove Evropejcev, ki so živeli v Indiji in pošiljali v Darjeeling svoje otroke. Po drugi svetovni vojni se je položaj spremenil. Večino imajo že Indijci, prihajajo pa tudi drugi bogati Azijci iz Birme, Sijama, Kitajske, Japonske.

Indijski katoličani so že v dobi, ko je indijska vlada kupila Darjeeling od kralja v Sikkimu l. 1835 prosili, naj kaka redovna družba odpre kolegij v Darjeelingu za otroke katoliških staršev. Šele s prihodom jezuitov, čeprav še ne takoj, se jim je želja spolnila. Kolegij je sprejel prvih 25 učencev l. 1888. Prvi predstojnik je bil p. Henrik Depelchin.

Že l. 1894 je bila High School v polnem razmahu. Danes je ta ustanova eden izmed najbolj mednarodnih kolegijev na svetu. V profesorskem zboru kot tudi med študenti, naletite na vse mogoče narodnosti. Belgijske jezuite so l. 1948 zamenjali kanadski. Med laičnimi profesorji so pa razen Indijcev še Belgijci, Kanadčani, Angleži, Jugoslovani, Maltežani, Irci, Danci in Tibetanci.

Med dijaki je narodnost še večja. Tam študira princ prestolonaslednik iz Nepala in njegova dva brata. Zastopana je Perzija, Irak, Pakistan, Kitajska, Siam... Okrog 15 odstotkov študirajočih je iz Evrope, Afrike, Amerike in Avstralije. Po tibetanski revoluciji je dospela precejšnja skupina od tam. Med njimi sta brat in nečak Dalal Lama.

Morda v tem kolegiju ni veliko spreobrnjenj, a je vendar njegov vpliv zelo velik in blagodejen. Ljudi tolikih narodnosti približa med seboj in z onimi, ki so se posvetili Kristusu.

Stanko Boljka C. M.

Čakam te v maju

(Gopalpur 1961)

Prijatelji tožijo, da razboli se
srce jim na morski obali,
če veter iz juga v lasé se zapleta
nakodranim nimfam med vali.

A kje se le skrivaš, Ti, moja ljubezen?
V katerem zalivu morjank?
O, vrni se, vodi mi spet karavano
in stari moj bumerang.

Kdaj prideš, da vidim, kako se Ti Sonce
po čelu deviškem sprehaja?
Čuj, grlica poje že pesem pomladno!
Jaz čakam Te sredi maja...

Jože Cukale S. J.

NOVA SLOVENSKA MISIJONARKA

Na misijonu v Fort Lamy, Tčhad, Afrika, deluje nova slovenska misijonarka, č. sestra **MARIJA SILVESTRA**, doma iz Metlike. Vstopila je v družbo sester pomočnic dušam v vicalh l. 1937 v Franciji, kjer je delovala do l. 1959. L. 1959 je odšla s tremi drugimi francoskimi sosestrami na to novo misijonsko postojanko, ki jo je njihova družba prevzela. Mi smo zanjo šele zdaj zvedeli.

Sestra prednica te nove misijonske postojanke, kjer deluje tudi naša sestra Marija Silvestra, tole poroča o življenju na misijonu:

"Pošto dobivamo, ne pa dnevnikov, ker še nimamo pošte v našem kraju. Pomagamo si z radijem, ki prinaša precej krajevnih novic. Mislimo na to, da bi ustanovili svojo lastno pošto.

Lepa hvala za vse darove in še se vam priporočamo, ker še veliko stvari potrebujemo. Danes bi vam rada popisala našo šolo. Najprvo prostore: imamo štiri svetle in lepe učilnice. Ena služi za otroški vrtec, ki ima vpisanih kakih 100 otrok. Druga je področje domače učiteljice Evariste s 108 vpisanimi učenkami. V učilnici je kakih 10 šolskih klopi, ostali pa sedijo kar na

dolgih deskah. Pišejo na tablice, ker ni svinčnikov in zvezkov. Z domačinko Evaristo sva hotele popisati učenke, pa se nismo mogli zediniti glede njihovih primkov in imen. Tretji razred s 64 učenkami poučuje s. Alberika. Pomaga ji domača učiteljica, ki je zelo spretna za ročna dela. Četrty razred s 26 gojenkami imam jaz.

Poleg učilnic sta dve majhni sobi, ki služita za vse. Ravnatelj šole tukaj daje vsa mogoča navodila in nasvete z vedno enako resnostjo. Glavno je, da nikoli ne pride v zadrego, pa se vse uredi. In med seboj si moramo pomagati!

Nekega dne, ko se vrnem s sestanka za pomoč šoli, naletim na ravnateljico šole, ki je laični misijonar. Reče mi: "Imam za vas nekaj bombaževine." "Pa imate tudi kaj obvez?" In pristavim, da zdaj rabimo za obveze staro perilo, ki ga nekaj še imamo. Vendar, ker so potrebe velike, vsega zmanjka. Vsak dan dve od naših sester, od desetih do pol-enajstih, razkužujeta rane in jih obvezujeta, vlivata kapljice v oči in drugo. O, ko bi imele zdravil, penicilina in drugega! V bližnji bolnici se dostikrat zadovoljijo, da bolniku namažejo rano z jodom, ker drugega nimajo. V šoli za dečke je še slabše, ker jih je dvakrat več kot pa nas. Me prime skušnjava, da bi načela novo perilo in ga uporabila za obveze! Učitelj nima obvez. Da mi nekaj tablet, ki jih je prihranil, ko je bil sam v bolnici. Nimamo tudi svinčnikov. Kar sem jih imela, sem jih razrezala na dvojce. Ravnatelj šole bi mi jih lahko nekaj dal, pa spet njemu primanjkuje peresnikov.

Iznajdljivost marsikaj nadomesti. Ščim zaviti knjige, ki se toliko rabijo? Poskusim srečo in prosim otroke, največje med njimi. Ena učenka stakne na trgu vrečo papirja za 10 frankov. Z združenimi močmi spravimo skupaj denar. Zvezke delamo z ostanki, ki jih dobimo v tiskarni. S škarjami obrežem

list za listom. Otroci jih preluknjajo z žebljem, potegnejo skozi vrstico in zvezek je zvezan! Res, revščina naredi človeka iznajdljivega!

Kako prav bi nam prišle knjige za branje za otroke, razne knjižne slikanice, življenjepisi svetnikov. Otroci jih kar požirajo in prosijo knjig, a jih nimamo. Nekega dne sem pokazala majhni deklici, ki je končala svoje delo, lepo ilustrirano slovnico, kakor jo imajo otroci v Franciji. Komaj sem obrnila hrbet, je otrok že odnesel knjigo domov. Sem mislila, da knjige ne bom več videla. Vendar, čudo! Deklica je drugi dan prinesla knjigo nazaj popolnoma nepoškodovano in mi priznala, da jo je odnesla, ker je bila tako lepa.

Včeraj je s. Alberika navila na gramofon razne pesmi. Učenke so od veselja kar poskakovale v razredu. Jaz sem bila kar poskakovala v razredu. Jaz sem doživela isto, ko sem jim razkazovala albume ptičev. Otroci, z rokami pred usti, so se kar topili od sreče. Vse je zanje novo in so žejni spoznanja. Kaj se bo zgodilo, če jim me ne bomo mogle utešiti te žeje? Zato ponižno prosimo: knjig, učnega gradiva, igrač, šivalnega pribora, šivank, igel, škarij...

Nekoč smo doživele, da so fantiči, stari 14 let in več, kar hoteli vdreti v šolo. Od tedaj naprej smo vpeljale večerno šolo za starejše. Sestra Marija Kristina, ki ima samo dopoldan otroški vrtec, jih uči od treh do petih popoldan branja in pisanja. Naša slovenska sestra Silvestra pa uči dekleta šivanje. Večerna šola se je začela 2. oktobra s 6 učenci. Kmalu se je število zvišalo na 20. Zdaj jih imamo že 50 in vsak dan moramo zavriniti dva, tri, ker ni več prostora. Ob četrtkih popoldan nam pridejo pomagat Evropejci. Pričakujemo pomoči drugih, da bomo prigašence lahko delile na več skupin. Drugo leto namestavamo resneje zgrabiti to delo.

Predvčerajšnjim je prišel k nam mlad bog, naš sosed. Razložil mi je, da je poslal svojo ženo v večerno šolo, da bi se naučila gospodinjiti. "Kako ji je ime?" — "Magdalena," odgovori. — "Deklica, ki ima šele 14 let, je tvoja žena?",

ga vprašam. "Da! Zadnjega julija so mi jo pripeljali na dom starši. In noče nič delati. Ne pometa hiše. Dal sem ji denar, da bi šla na trg nakupiti stvari, pa so jo hudobni prijatelji naučili, da si je polovico denarja pridržala. Jaz sem katoličan in jo pošiljam h katekizmu, da bi se potem lahko s njo cerkveno poročil. Toda če ne bo znala gospodinjiti, se ne maram s njo poročiti in jo bom poslal nazaj. Poslal sem jo k vam in hočem, da se kaj nauči." — Razgovor nadaljujemo vpričo Magdalene, ki le na pol razume francosko. Doma je iz Konga in ne razume moževega jezika. Za tolmača nam služi njen brat, star 11 let, ki zna nekaj bolje francosko. — Zdaj boste lažje razumeli, kaj ti ljudje pričakujejo od naše šole. Sestra Marija Kristina je odkrila, da imamo v naši večerni šoli še pet poročenih otrok-žena."

Sama misijonarka pa nam je na naše pismo sredi meseca februarja odgovorila s tem prvim svojim poročilom:

"Vaše pismo mi je prineslo veliko veselje in iznenadenje. Kako se naj Vam zahvalim zanj? Dokaz mi je, da božja Previdnost ne pozabi svojih ubogih...

V mladosti sem bila tudi jaz navdušena bralka "Katoliških misijonov", saj so mi govorili o misijonih, ki sem jih že tedaj ljubila. Moje prvo misijonsko branje pa je bil "Zamorček", ki mi je že vzbudil srčno željo, da bi šla tudi jaz nekoč med pogane. Kolikrat sem že kot otrok sanjala o tem, kako ob kakem skritem jezeru v sredi pragozda rešujem čarovnikom iz rok nedolžne otroke. Sanje so postale resničnost, dasi precej drugačna, a še lepša!

Pred 25 leti sem vstopila v red Pomočnic vernih duš v Versaillesu pri Parizu. V Franciji sem ostala do septembra 1959. Takrat je dobri Bog izpolnil mojo največjo željo, da sem bila poslana v misijone, odpret našo novo postojanko. Tu smo v zamorskem delu mesta Fort-Lamy, kake 4 ali 5 km od središča, ki je že v veliki meri evropsko. Sodelujemo z oo. jezuiti. Oni vzgajajo dečke, me pa deklice. Pomagamo jim tudi na zunanjih

misijonskih postajah učiti krščanski nauk.

V šoli imamo zdaj 350 deklic, v otroškem vrtcu pa 200 dečkov in deklic od 4. do 6. leta starosti. Šolsko poslopje je že mnogo premajhno, čeprav smo komaj dobro začele. Letos bi bilo treba začeti vsaj s tremi razredi. Velikokrat moramo imeti pouk kar pod milim nebom, ker v hiši ni prostora za vse. Še dobro, da je podnebje zelo milo: dežuje le od julija do oktobra, ravno o počitnicah. Le peščeni veter zelo utruja.

Ena naših sester je zdravnica in deluje v bolnišnici. Tudi tam dela ne manjka: 60 do 80 pregledov dnevno! In kakšni primeri! Če bo božja volja, bomo letos začele s šolo za socialne pomočnice. Največji vir bolezni je tu v veliki nevednosti ženskega sveta, kar zadeva higijeno. In če jim hočemo v tem kaj dopovedati, moramo imeti nekaj domačink, ki bi šle med nje na domove in jim tam

v njih jeziku vse lepo povedale in pokazale. Tu govore arabščino, potem pa še celo vrsto narečij plemena Sara. Me same se v tej kolobociji jezikov zaenkrat še prav malo znajdemo, sčasoma in s pomočjo milosti božje bomo že napredovale. Narobe je tudi to, da smo bele polti (kar se pač ne da spremeniti), pa nam črne žene ob kakem našem nasvetu rečejo: "Da, to je dobro za vas, bele, a za nas ne..."

No, moje delo je bolj gospodinjskega značaja, imam pa tudi skromen šivalni tečaj za mlade žene. Te so polne dobre volje in nekatere so tudi že lepo napredovale v tej stroki.

Omenili ste, da mi boste poslali pomoč. Saj si ne upam niti pričakovati, ko vem, koliko potrebnih misijonarjev morate že dolgo podpirati. Lahko pa mi verjamete, da bo vsak dar silno dobrodošel. Že vnaprej se Vam lepo zahvaljujem!

S. prednica misijona, kjer deluje naša s. Silvestra, poučuje v šoli že večja zamorska dekleta.

po misijonskem svetu

KATOLICIZEM NA FORMOZI
V LETU 1960

Katoliška Cerkev neprestano raste na Formozi. Ima pa tudi velike težave.

L. 1960 sta dva katoliška državna po-glavarja obiskala Formozo: januarja je prišel Ngo Dinh Diem, predsednik južnega Vietnama, aprila pa Carlos García, predsednik Filipinov. Formoški tisk je opozarjal na pobožnost vietnamskega predsednika, ki se je od čangkajška poslovil z besedami: "Bog blagoslovi vas in vaše ljudstvo!" Prav tako je tisk — katoliški in nekatoliški — poročal o tem, da je García bil pri sv. maši na prvi petek v cerkvi sv. Krištofa v Tajpeju. Taki obiski že sami po sebi izpričujejo vpliv katoliške Cerkve v Aziji.

Februarja je bilo slovesno praznova-nje stoletnice ustanovitve sv. Cerkve na Formozi. Presadili so jo na otok špan-ski dominikanci. V mestu Kaohsiung se na obletnico zbrala vsa hierarhija, 300 duhovnikov in nad 10.000 vernikov. Priredili so tudi razstavo o razvoju kato-licizma na Formozi in na Kitajskem.

Med dogodki in vrstah cerkvenih kne-zov je omeniti imenovanje škofa Tiena za kardinala in prihod novega apostol-skega nuncijskega za Kitajsko Msgr. Jožefa Caprio. Ta je že mogel blagosloviti dve mali semenišči — v Kaohsiungu in Taj-čungu. Izdelan je načrt za ustanovitev katoliške univerze v Fu Jenu. Računajo, da bo do tega prišlo v dveh letih. V Tajpeju so julija blagoslovili temeljni kamen nove ženske učilnice sv. Srea.

Najbolj neprijetna težava za Cerkev bo letos program za nadzorovanje roj-ster, ki se zdi, da ga je vlada odobrila. Stalno narašča propaganda, da se seda-nji odstotek (3,9 %) letnega prirast-ka prebivalstva zniža. Za post so škofje izdali o tem skupno pastirsko pismo.

Velika skrb za Cerkev je tudi vzgoja desetisočev katoliških otrok po javnih

šolah. Doslej je na celem otoku le ena katoliška šola.

Ob koncu l. 1960 je položaj na For-mozi takle: po 275 misijonskih župnijah je razdeljenih 190.000 katoličanov. Du-hovnikov je 600, bratov 50, redovnic 400, katehistov 800.

O. PIRE NA JAPONSKEM

Najmlajši dobitnik Nobelove nagrade za mir o. Dominik Pire — zdaj star 49 let — je bil en teden gost japonske vlade.

Ta belgijski duhovnik, ki mu pravijo "potujoča vest sveta", je povabil Japonsko, naj se pridruži svetovnemu giba-nju. Na časnikarski konferenci 7. jan-uarja je o. Pire izjavil: "Želim, da se pri meni zbero vsi mladi idealisti s ce-lega sveta, da študirajo in živijo v skup-nosti. Želim, da Japonska pošlje 10 tak-ih mladih ljudi obeh spolov v Medna-rodni krožek mladine s sedežem v Ti-hange-Lez-Huy v Belgiji."

Časnikarji so o. Pira vprašali, ali se ne boji, da bi nekatere skupine po svo-je izkoristile njegov obisk Hirošime, kamor se je odpravljaval. Odvrnil je: "Tja grem na romanje, da se poklonim umr-lim, da zanje pomolim in da od njih dobim navdih." Ko so vprašali, kaj misli o japonskih prizadevanjih, da se omeje atomski poskusi, je odgovoril: "Moje gibanje ni usmerjeno najprej proti ne-čemu ali nekemu, marveč sta mu cilj mir in dobro človeštva. Svetujem vam, da tudi vi zavzamete pozitivno stališče."

Redovnik je zaključil: "Japonska je kulturna dežela in ima plemenito tra-dicijo. Še več, ima Hirošimo. V svitu teh dejstev je poklicana, da izdatno prispeva k miru na svetu. Vabim Japonsko, da se krepko udeleži dogovora, brez ka-terega ne bo izginila pregraja, ki loči narode."

Pri slovesu o. Pira je bilo veliko nav-dušenja. Med svojim kratkim bivanjem

na Japonskem sta ga sprejela cesar Hirohito in ministrski predsednik Ikeda. Govoril je v Tokiu 1.200 zbranim ljudem, ter po radiu in televiziji.

MISIJONARJEM PREPOVEDUJEJO DELA KRŠČANSKEGA USMILJENJA

Zgodilo se je v Sudanu. Obsodili so na denarno globo dva katoliška misijonarja. Eden je moral plačati 100, drugi 75 funtov. Razlog je bil, "ker sta nepostavno prodala zdravila in obleke..." Misijonarja delujeta v pokrajini Ecuatoria, v južnem Sudanu.

V Rejahu je domačin prišel k misijonarju in ga prosil, naj mu prodaja zdravilo za neko določeno bolezen. Misijonar je sprva odklonil, slednjič pa se je prosilcu le vdal, a ni vzel od njega niti pare. Prosjak pa je na vrat na nos tekel k uradnemu državnemu bolničarju, ki ga je nemudoma poslal na policijo. Malo pozneje so aretirali misijonarja, ki so ga obtožili, da je "skrival nedovoljena zdravila in jih prodajal..."

Z misijonske postaje so potem sodniku poslali uradni dopis, v katerem navajajo, da misijonarji že od nekdaj po vseh deželah pomagajo ljudem tudi v boleznih, ker je ta pomoč del njihovega karitativnega apostolata. Sodnik je odgovoril čez teden dni in ugotovil, da on pri stvari nima kaj opraviti. Ko so z misijona o krivici obvestili tudi državnega guvernerja, ki je bil odsoten, ko so misijonarja aretirali, se je izgovoril, da bi se misijonarju prav gotovo ne zgodila krivica, če bi bil on navzoč... A misijonar je le moral plačati globo! Zgodilo pa se je to tako, da je neki drugi sodnik vzel tožbo v roke in čez mesec dni poklical misijonarja pred sodišče s povabilom, naj ne vodi s seboj advokata, češ da gre za golo formalnost. Misijonarja so na dolgo in široko izpraševali, slednjič pa ga obsodili na plačilo omenjene globe 100 funtov. Zaradi te nezgode je potem apostolski vikar v tisti pokrajini prepovedal vsem svojim misijonarjem in misijonarkam kakršno koli poklanjanje zdravil domačinom.

Na misijonu v Tali pa je nek domačin prosil misijonarja, naj mu prodaja par hlač. Misijonar mu je dopovedoval, da je obleka, ki jo ima misijonska postaja, namenjena izključno le katehumenom in ljudem, ki v misijonu stanujejo. Prosilca pa je le silil in silil, dokler se misijonar slednjič ni vdal: prodal mu je par hlač, a nizko pod najnižjo ceno. Črnc je hlače takoj zanesel na policijo. Misijonarja so obsodili protipostavnega dejanja. Posebna komisija je preiskala misijonarišče; misijonarja so aretirali, ga odpeljali v glavno mesto in tam obsodili na 75 funtov globe...

KITAJSKI ZID

Pravijo, da bodo tisti, ki bodo šli na luno, lahko od tam videli kitajski zid. Z lune bi se zdel podoben dolgi kači. Koliko je dolga ta kača? Mnenja so zelo različna. Večina pravi, da mora meriti okrog 5.000 km. Vendar pa v zadnjih letih tisti, ki so potovali ob tem zidu, kot Amerikanec Geil, trdijo, da ne meri več kot 3.600 km, kar bi pomenilo razdaljo med Leningradom in Lizbono.

Delo je začel cesar Tsin Če Houang, ki je živel 200 let pred Kristusom. Njegov življenjepisec ga takole predstavi: zavihan nos, vdrti oči, vzbokla prsa, glas kot volk, srce tigrovo, popolnoma pokvarjen človek... Menda je dal pomoriti blizu milijon štiri sto tisoč ljudi. Je ustanovitelj kitajskega cesarstva, ki je prenehalo šele, ko je Sun-Yat-Sen l. 1912 proglasil republiko. Ker je bilo cesarstvo v nevarnosti pred Huni, ki so prišli v Evropo kakih šest sto let pozneje, je začel misliti na zid. Zbral je istočasno dve vojski: ena naj bi zadrževala Hune, druga naj bi postavila zidovje. Kitajski zgodovinarji trdijo, da je pri gradnji izgubilo življenje skoraj pol milijona ljudi. Cesar je umrl, preden je bilo delo dovršeno. Njegovi nasledniki so z zidavo nadaljevali in zlasti popravljali, kar je začelo razpadati. Vzdolž zidu je bilo vedno veliko vojaških posadk. Zid, kot ga danes poznamo, ni iz Tsinovih časov. Nekateri deli so šele

iz petega stoletja po Kristusu, torej 400 let po Tsinovi smrti, drugi pa celo iz dvanajstega.

Kakšen je kitajski zid? Skoraj ves je zgrajen na isti način: dve vzporedni steni, visoki kakih sedem ali osem metrov, ki sta pet metrov vsakasebi. Vmesni prostor je napolnjen z ilovico, tako da je vse skupaj podobno nasipu. Zunanja stena ima na določene presledke strelne line, skozi katere so stražarji opazovali sovražnike in se tudi branili. Kitajski viri pravijo, da je bilo branilcev veliko: tri milijone. Zdi se pa, da so bili istočasno vojaki in kmetovalci. Kadar ni bilo nevarnosti, so delali na poljih vzdolž zidu, kadar je pretela nevarnost, so pa pustili polja in hiteli na okope.

V zgodovini velikega zidu omenimo napad Džingiskana. Dve leti je rabil, da je mogel prekoračiti to izredno obrambno črto. Zavzel je Peking, odstavil vladajočo dinastijo in postavil svojo. Njegovi dinastiji je sledila dinastija Ming in eden izmed Mingov je zidovje znova utrdil in ga oborožil z artiljerijo. Ko se je Kitajske hotela polastiti mandžurska dinastija, je potrebovala celih 20 let, da je vojska mogla prekoračiti zid.

Danes je zid samo še spomin na slavno preteklost. Na mnogih mestih se podira in potniki, ki ga hočejo prekoračiti, imajo navado vreči proti zidu kamen. Če lepo odskoči, bo potovanje srečno, če pa žalostno pade na tla, se je treba bati nesreče.

TUDI POROČENI SO LAHKO MISIJONARJI

„Štorija“ se je začela na univerzi v Madridu. Spoznala sta se v učilnicah. Pa saj itak vemo, kako so si stvari sledile: šolska tovariša, zaljubljena, mož in žena in oba zdravnika.

Zakonski par Del Pino bo uresničil „sanje“, ki sta si jih razodela dva mlada človeka, komaj sta se spoznala. Oba bosta misijonarja. Med južnoameriške Indijance bosta šla. Med one, ki tako zapuščeni živijo na visokih andskih planotah.

Prejela sta misijonski križ. Bitka je

že dobljena, čeprav se šele začenja. Bitka proti staršem, prijateljem in prijateljicam, ki so ju tolikokrat spraševali: „Je res, da bosta šla? Saj ni mogoče! Tako mlada se bosta zakopala v tiste divjine. In potem, ko sta toliko let študirala!“ Nista se dala premagati ne solzam ne pomilovalnemu nasmehu. Bog je združil njuni poti. Ne bosta samo mož in žena, hočeta biti tudi misijonarja. Prvi del bitke se je odločil njima v prid.

Začenja se nova doba, v kateri bosta gradila že na zmagah prejšnje. Nista redovnika, sta svetna misijonarja. Dr. Edvard Del Pino poudarja misel: „Mi-dva sva poročena. In kot poročena bova skušala dati zgled krščanskega življenja, kjerkoli bova. Zgledna bova kot zdravnika, zgledna kot mož in žena, ker bova skušala izpolnjevati Kristusov evangelij.“ In zdravnica Rosa Del Pina dostavi: „Učila bova z najinim zgledom tamkajšnje ljudi, kakšen bi moral biti krščanski zakonski par.“

Kdo se je odločil prvi? Kdo je koga navdušil? Trdita, da sta oba, še preden sta se spoznala, že mislila posvetiti se Bogu kot zdravnika in misijonarja. Obe-ma je Bog položil to željo v srce. In on jima je pomagal, da je želja postala resnica. In ko sta se srečala, sta si samo zaupala željo, ki sta jo nosila v sebi. Morda sta se bala, kakšen odgovor bosta dobila. In hvaležnost do Boga je bila zares velika, ko sta videla, da se ne bosta samo rada imela, ampak bosta tudi skupno nase pozabljala, da bosta mogla pomagati drugim.

* * *

V vsej zgodovini slovenskega naroda imamo doslej enega samega misijonskega zdravnika. Dr. Janež že dolgo vrsto let zelo uspešno deluje na Formozi. Imamo tudi dve rodni in redovni sestri-misijonarki, Žužkovi, ki delujeta v Pakistanu. Ni bilo pa še zakonskega para, ki bi se odločil, da bo dobri Samaritan, ki bo zdravil rane, a tudi dvigal srca. Ne pozabimo, da mora vsa Cerkev: duhovniki in neduhovniki, zasajati Cerkev v misijonskih deželah.

PAVEL IZ TARZA

GUIDO MANACORDA

Drama v treh dejanjih z vmesno igro

Za "Katoliške misijone" iz italijanščine prevedel
Nikolaj Jeločnik

Četudi je Guido Manacorda postavil svojo dramo "PAVEL IZ TARZA" v zgodovinski okvir, ni moči govoriti ob njegovi umetnini o zgodovinski drami. Res je Pavel, apostol narodov, zgodovinska osebnost, res je doba, v kateri je živel in deloval, največje razdobje svetovne zgodovine sploh — z daritvijo na Kalvariji se namreč začne drugi del svetovne zgodovine —, vendar avtorju drame ne gre za pisanje zgodovine, ki jo prepušča poklicnim zgodovinarjem in življenjepiscem. Njegova drama je drama Pavla-človeka, Pavla-izobraženca, Pavla-iskalca, ki v zmedji svojega časa (ta pač ni bila manjša od današnje!) najde Pot, Resnico in Življenje, in ki po srečanju z Lučjo začuti svoje pravo življenjsko poslanstvo, ki je: prinašati Luč tudi vsem onim, ki je še ne poznajo, ki ne vedo zanjo.

Strniti v štirih dramsko zaključenih, pa vendar med seboj povezanih zgradbah dejanje preobrazbe ene enovite osebnosti, ki je v spopadu s samim seboj, ne z okoljem, ki jo obdaja, je umetnost, ki jo izkazuje Manacorda s pričujočo dramo. Zato tudi izbira postave in dogodke v tem dogajanju kot mu morejo najbolj služiti za skladno celost in ubranost umetniške zamisli. Pri branju bomo naleteli večkrat na prizore, ki se ne ujemajo z zgodovinsko izpričljivostjo; a vendar ne motijo ravnanja dejanja niti ne zmanjšujejo apostolske vernosti glavnega junaka (n. pr. Štefanova smrt in Savlov nastop proti Kristusovim učencem še pred prvimi binškošči; spreobrnjenje Savlovo na cesti v Damask ob rani zori; nastop evangelista Janeza v rimskih katakombah in Petrova predaja škofovske oblasti le-temu). V vseh dogajanjih, ob prožitvah novih notranjih sporov v glavnem in edinem junaku te drame, ki je Savel-Pavel, (kar vse povzročajo zunanji dogodki, pri katerih se zdi, da so ostale osebe samo golo orodje božje Previdnosti, da si Pavla resnično ustvari za "izbrano posodo") se pred gledalcem bolj in bolj kleše in oblikuje podoba dobe in apostola v njej. Pavel raste iz vseh sporov in trenj kot velikan duha, gigant misli in apostol ljubezni (njegov govor o večni ljubezni na atenskem Areopagu!)

Manacorda, ki je med vidnimi zastopniki italijanskega ekspresionizma, se je pri tej svoji edini drami (balj znan je kot esejist, posebno pa kot prevajalec Goetheja, Schillerja in Wagnerjevih glasbenih dram) poslužil izrazito ekspresionistične tehnike (po tehniki mu je v slovenski dramatik na moč sličen Pregljev "Azazel"), ki danes spet prihaja v modo. Pri branju se bo bralec nehote večkrat spomnil na moderno televizijsko predstavljanje gledališča.

Ko objavljamo Guida Manacorde "Pavla iz Tarza" v "Katoliških misijonih", nas vodi ena sama želja: da bi slovenski bralec tudi iz te močne umetnine italijanske dramatike znali izluščiti vzvišeno misijonsko misel,

ki preveva dramo od začetka do konca: Kristusovo ljubezen vsemu svetu, vsem narodom in vsem ljudstvom za zmago božjega kraljestva v vseh dušah in v vseh srcih, kot je prav v tem misijonarjem vseh časov in vseh ljudstev za vedno najvišji zgled Savel-Pavel, po vsej pravici zvan apostol narodov. Naj bo objava tega dela v naši misijonski reviji skromna slovenska počastitev 1900-letnice prvega prihoda Pavlovega v večni Rim.

Prevajalec

PRVO DEJANJE

Osebe:

SAVEL iz Tarza, farizej

MARIJA iz Magdale

PETER

MATEJ

FILIP

JAKOB

TOMAŽ

JANEZ, evangelist

BARABA

ŠTEFAN, prvi mučenec

LEGIONAR

CENTURION

PISMOUK

PROSJAK

FARIZEJ

SADUCEJ

ZELOT

apostoli

zaprtih vrtov palmova veja, ki se je nagnila s šibkega stebela. Sonce se odbija na zanosnih tempeljskih zlačenjih in se zabada spet v temačne ulice. Komaj mesec dni je tega, kar so visoko gor na pretorijsko ploščad privedli Jezusa, s trnjevo krono krog čela, v zasmeh ogrnjene s škrlatnim plaščem in je podivjana drhal tulila: "Križaj ga!" Ob tempeljskem boku, z dvora Nevernikov je slišati precejšen šum, žvenkljanje novcev, prhutanje golobov po kletkah spletenih iz vrbjâ. Branjarji so se spet brez strahu povrnili h kupčiji na sveti prostor. S težkim, počasnim korakom hodijo mimo duhovniki, sivih, dolgih brad, medtem ko se jim posvečene halje leskečejo v draguljih; ljudski starešine, naduti in domišljavi; farizeji z upognjeno glavo in z rokami prekrižanimi na prsih; saduceji bistrh oči, zeloti, eseni, Herodijani. Spreletavanje črnih plaščev, pa povaljanih tunik cestinarjev. Na Galilejce in Samaritane pogledujejo Judje nezaupljivo in prezirno. Precejšnja množica se pomika k srednji, posvečeni tempeljski stavbi. Skozi mogočni vhod tam sili šibka luč, ovita v oblačke kadila. Še več pa jih gre na spodnji dvor, k branjarjem in trgovcem. Prenekateri, zvitih oči in upognjenega nosu, si je opasal zajetni život s težkim usnjenim pasom, polnim denarja; odhajajo, pa spet prihajajo na dvor, roka jim trdno počiva ob pasu. V peristilu na pretoriju so

Galilejci, Samaritani in drugi.
Jeruzalemčani, duhovniki, ljudski
starešine, branjarji.

TEMPELJSKI TRG V JERUZALEMU

V sredini tempelj, kot ga je bil spet pozidal Herod Veliki, z dvorom in privesnimi zgradami. Ob straneh pretorij in sodna hiša, ki ju od templja ločita dve ozki in zaviti ulici. Okrog šeste ure je: slepeča opoldanska luč se je spustila na male, sprebele jutrovske domove, ki se zde blizu, da bi lahko z roko segel po njih. Sem pa tja se ponuja iz notranjosti

zbrani Peter, Matej, Filip, Jakob in Tomaž; zdaj so skupaj, pa se spet in spet previdno porazgube: plamen Svetega Duha še ni prišel nadnje. Zamišljena, s pogledom v prazno, v škrlatni hiton odeta sedi tam na stebriščnem podstavku Marija iz Magdale. Lasje so se ji usuli skoraj do tal, kot zlat slap se ji vijó okrog telesa. Janez, na taisti steber naslonjen, pa premišljujoč dviga oči v nebo. Ko se je dvignil zastor, je šumot na višku; zdi se, kot da Jeruzalem sam trepeče.

1. prizor

GLASOVI (s tempeljskega dvorišča): Dva šekla... Ne; en stater... Odkod pa si? Z gore Ebal... Jaz pa iz Nazareta, če hočeš... Se vidi, res!... Kaj hočeš s tem?... Hočem reči, da se vidi... Če bi ne...

LEGIONAR (*se vmeša*): Mir tam! Cezarjev ukaz, da trgujte brez hrupa!

SPET NOVI GLASOVI: Ta teža ni poštena... Ni res! Pa glej tehtnico... S kugo naj vas Gospod, gadja zalega!

CENTURION (*grozi*): Hočete, da sežem po šibah?

GLAS STAREGA PASTIRJA (*ki za kak trenutek preprije hrup*): Od sonca opaljeno klasje se suši. Ne bo več kruha letos... Prerokova kri je padla na nas in na naše otroke!

FARIZEJ: Kakšen prerok neki? Zapisano je: "Nič dobrega ne pride iz Nazareta..."

SADUCEJ: Pa tudi: "Nikoli ne bo preroka iz Galileje..."

NEKI PISMOUK (*dvomljivo in zamišljeno hkrati zmaje z glavo*): A zapisano je tudi: "Blagor tebi, Betlehem, kajti ne boš med najmanjšimi v Judeji; iz tebe bo izšel kralj, ki bo vladal ljudstvo Izraelovo!"

FARIZEJ: Kako? Si mar tudi ti z Nazarenci?

PISMOUK (*v zadregi*): Iz Judove zemlje sem, postavo učim...

FARIZEJ (*težko*): Postava pa pravi, da bo Rešenik prišel iz kraljevskega

rodu in da bo ljudstvo Izraela postavil za gospodarja sveta. Kdo pa je že videl kdaj, da bi kak kralj umiral na križu, sramotno kot uporni suženj?

PISMOUK (*neodločno in previdno*): Govore, da je vstal iz groba... Da so ga srečali na poti v Emaus... pa spet ob bregovih Tiberijskega jezera...

Marija iz Magdale nenadno dvigne glavo in pozorno prisluhne. Janez pa ostane negiben, nenehno upira svoj orlovski pogled v nebo, kot da je brezčuten za vse pozemsko.)

FARIZEJ (*zbadljivo*): Tudi ti verjameš norcem? Ali pa morda ne veš, da so ga ponoči odnesli njegovi, da bi tako ljudje verjeli češ, napoved prerokova se je dopolnila? Jaz pa prav dobro vem, da gnije njegovo truplo v tisti jami za nečisto mrhovino tam pri Starrem ribniku!

MARIJA IZ MAGDALE (*skoči*): Ni res!

FARIZEJ (*se zagleda v žensko in je še bolj zbadljiv*): Ah, Marija iz Magdale!... Poznam te. Pravijo, da plešeš in poješ začuda lepo. Kak kralj te bo prav gotovo prej ali slej ugrabil za svoj dvor. (*Še vedno jo gleda pozorno, z napetim licem*): Veš, da si lepa, divje lepa, Marija?...

MARIJA IZ MAGDALE: Blodno to, kar je z menoj, res. A tvoja beseda, farizej, je podobna jeziku gadjemu...

FARIZEJ (*zlobno namiguje*): Tako tedaj, si ga res videla Nazarenca? Kakšen pa je bil? Takšen, kot se je prejšnji mesec pokazal na tisti ploščadi tam in ga je sprejelo kričanje ljudstva? Ali pa morda, kakršen je poginil na Golgoti med razbojnikoma in klical Elijo... ki ga ni bilo?

MARIJA IZ MAGDALE: Prišel je Elija in povedal je, da ni vreden, da mu razveže jermenje na nogah...; ti pa, farizej, tega ne umiš in umel ne boš, če ne osvetli te Milost... (*Zdaj se zamisli in govori kot sama sebi*). In vendar: ni bil sen. Sedeli sva tam sobotni dan, Marija Jakobova in jaz, se-

deli blizu groba v Nikodemovem vrtu. Neskončna je bila najina bolest in brez upanja je bila. S hrupnim veseljem je Jeruzalem praznoval svojo veliko noč... Nama pa je bilo, da bi umrli. Ko se je nagnilo sonce, sva odšli in velik šum lastavic naju je spremljal... (*Premor.*) Da, da, spominjam se: velik šum lastavic! Ponoči pa nisem zaspala, nisem mogla. In sem tekla, brezupno tekla h grobu. Še so bile zvezde na nebu in Oljska gora je drhtela v vetru. Trepetala sem tudi jaz, in ko sem videla, da je bil kamen pred grobom odvaljen in da so stražarji zbežali in da je votlina prazna... (*za trenutek prestane kot omamljena*) Bog, moj Bog!... Kaj naj bi počela še? Tekla sem in povedala Petru in Janezu... Naglo sta šla in sta videla in sta vérovala...

JANEZ (*kot da se je za trenutek odtegnil razmišljanju*): Blagor jim, ki niso videli, pa vérujejo!...

MARIJA IZ MAGDALE: Jaz pa sem solznih oči ostala pred praznim grobom, ker sem mislila, da so Judje skrili Gospodovo truplo. Tedaj pa sem zagledala dva angela v bleščeči belini. In nisem mogla zreti vanju, pa sem začula glas, ki mi je dejal: "Zakaj jočeš, žena?" Jaz pa nisem odgovorila, kajti iz votline se je izvila predme neznana kot poduhovljena postava. In ni se dotikala tal... Zdaj se mi je zazdelo, da je Jezus, pa spet se mi je zdelo, da ni. A komaj me je poklical po imenu, sem mu ležala ob nogah in zaklicala: "Učenik!" On pa ni dovolil, da bi se ga dotaknila, kajti zares je bil Jezus, ki je umrl, pa je od smrti vstal, a še ni odšel k svojemu Očetu in k našemu, ki je v nebesih...

JANEZ (*ki se vedno bolj vdaja Magdaleninemu pripovedovanju, pa je še vedno nekako napol odsoten in zamišljen*): Na vrtu je grešil prvi Adam in rodila se je Smrt; na vrtu je od mrtvih vstal drugi Adam in rodilo se je življenje!...

FARIZEJ (*ganjen skoraj, proti volji*): Lepe so tvoje sanje, žena! A senca

so sanje, in resnica je za vse čase vklešana v kamnite plošče Postave.

Ob kraju razgovora med Marijo in farizejem, so se v besedi razživel tudi apostoli pod stebriščem; precej ljudstva se je zgrnilo krog pripovednice.)

GLASOVI IZ MNOŽICE: Zdi se, da je zamaknjena... Navdihnjena... Res, od hudega duha!... Poznamo njeno kamenje... dišave... alabaster...

CENTURIONOV GLAS: In vendar je bil resnično sin božji...

GLAS SADUCEJA: Grešil je, kdor verjame v vstajenje...

DRUGI GLASOVI (*v hrupu*): Postavo kolne... Prepovedal je moliti v svetiščih, ki so jih pozidali ljudje... S Kananejci in Samaritani se je družil... Otroci so mu bili več kot starešine in modri!... Otroci? Blodnice!... Marija brani svojo obrt!...

GLAS STAREGA PASTIRJA: Gorje! Gorje!

JAKOB (*potihem Petru*): Je vse res, kar pravi Marija?

PETER: Res; vse tako.

FILIP: Čemu tedaj ne zineš v njen zagovor?

PETER (*oklevajoč*): Ne vem... bojmi se, da bi me čut ne prevaril...

TOMAŽ: Jaz pa, dokler ne vidim rane od žebeljev na njegovih dlaneh in dokler ne položim roke v njegovo stran, ne bom verjel...

MARIJA IZ MAGDALE (*ognjevito*): Maloverni, zakaj dvomite?

MATEJ: Ne bodi maloveren, Tomaž!

TOMAŽ: In vaša vera, kje je?

PETER (*zaskrbljeno*): Ah, če bi bil še med nami! Uboge duše mi, ki tavamo v mraku. On nam je bil skala in luč. V noči pa, kako naj ločimo resnico od prikazni?

JANEZ (*zraste obenj*): Peter, Peter, spet ga tajiš!

PETER (*ponižno in nežno*): Ne: ne tajim ga, Janez; a če bi bil še vedno tu, med nami!...

Rastoč drget spreleti zdaj množico; čuti je krike in klice: "Baraba, Baraba!" Morilec, ki ga je

nedolgo tega množica rešila namestu Kristusa, pride okrožen od vreseče drhali. Naravnost v tempelj gre. Zalit, z bleščečim diademom okrog čela, visečih lic kot pijanec, ugaslih in kalnih oči, si je čez levico obesil šop usnjenih tokov kot nekakšne uroke. Z notranjih robov na plašču se leskečejo dolgi obeski. Za trenutek se zazre v drhal, prestrašen in osupel; potem pa, kot da so ga klici opogumili, se zvedri in se nasmehne ljudem, nasmehne bedasto in surovo. Za njim suženj, ki nosi skrinjico, kjer je dar, ki ga bo daroval templju v zahvalo. Apostoli počasi zapuščajo stopnišče in se pomešajo med množico. Ostane le Janez, ki prekrizanih rok, z odporom na ustnah opazuje prizor. Marija iz Magdale pa se spet nasloni na steber: oči so ji vlažne od solzá, kot cvetovi, ki jih je poplahtnila rosa.

2. prizor

LJUDSTVO: Zdrav, Baraba! Baraba hočemo! Zdrav, rešenik Izraelov!

BARABA: Pozdrav vam, ki ste mi dali prostost!

EN SAM GLAS: Naj se ne zgodi, da bi se otel Galilejec in poginil Juda!

BARABA: Velik in pravičen je Juda in ni ga Boga na zemlji, ki bi bil silen kot je njegov Bog...

DRUG GLAS: Baraba naj govori.

LJUDSTVO (*kipeče*): Baraba naj govori!

BARABA (*bedasto in napihnjeno*): Ljudstvo Izraelovo!... (*Za trenutek prestane, kot da išče besed*) Ljudstvo Izraelovo!... Preroki so napovedali, videli, boste, videli zares... (*Iztegne roke*): Vse naše, vse! Dežele, imetje, ženske!... (*Razširi nosnice*) Začutili boste slastni vonj krvi! Vse drugo kot ciper in cimet!

LJUDSTVO (*blazno*): Tako je, tako: kaj ciper, kaj cimet!... Čast Barabu!

EN SAM GLAS: Naš cesar bodi, Baraba!...

LJUDSTVO (*v en glas*): Tako je, naš Cezar! Zdrav, cesar Baraba!

BARABA (*ki se je ovedel, da gre stvar predaleč, namigne, naj molče in vokaže na pretorij*): Eden samo je Cezar: Tiberij...

EN SAM GLAS: Tujec je...

DRUGI GLASOVI: Ne časti našega Boga...

BARABA (*bolj in bolj v zadregi*): Gospod se posluži kogar hoče za našo slavo...

EN SAM GLAS: Zakaj naj je Rim večji od Jeruzalema?

BARABA (*ki je med množico opazil tudi legionarske čelade, je vedno sladkejši in negotovejši v besedi, slednjič se docela zmede*): Dajte, da časi dozore... res, dozore..., Nič se ne zgodi brez volje Gospodove! Narod Izraelov!... Ljudstvo Iz...

(*A kričanje drhali ga pregluši; naglo se nameri v tempelj, kjer je videti velikega duhovnika, ko ga sprejme; v sormraku se blešči sedmerokraki svečnik.*)

FARIZEJ: Nič pošteno mi ne zveni ta glas...

ZELOT: (*potihem*): So ga mar že kupili?

EN SAM GLAS: Oprostili smo ga za našega Boga in našega kralja!...

Opeharjena množica se počasi razhaja. Branjarji pospravljajo blago, nanaglo in pohlepno preštavajo novce in zapirajo menjalne mizice. Nekaj ljudi samo čaka, da se Baraba vrne iz templja. Na trg, ki je zdaj zvečine že prazen ter bolj in bolj opaljen v soncu, prihaja SAVEL iz Tarza, oblečen po rimsko, v rdeči tuniki z bogatimi robovi in z bodalom ob boku. Vidi, kako odhajajo učeniki Postave, pa se prezirljivo obregne za njimi:

SAVEL: Hinavci!

(*Potem se počasi okrene k skupini, ki še vztraja tam in ji z oholim odvorom zabrusi*):

Drhal!

(Sledi.)

DAROVI ZA MISIJONE

V SKLAD ZA VSE SLOVENSKE MISIJONARJE

V *lirah*: Gorica, po č. g. dr. Humarju: N. N. 5.000 N. N. 2.000; Šušman Alojzija, 1.500 Klanjšek Pavla, 600; Pišelj Andrej, 10.000; N. N. 3.000; Družbenica, 10.000; N. N. 1.500; N. N. iz Podgore, 3.000; N. N. 50.000; N. N., 500; N. N. 5.000; č. s. Jožefa, 4.500; še iz nabirke ob predavanju urednika K. M., 5.800; Kosič Katarina, 1.000.

V *pesih*: Gomilšček Ljudmila, 100; družina Trpin, Miramar, 100; Lipovec Franci, Lanus, 500; Andrej Medvešek, Tablada, 300; č. g. Stanko Skvarča, za č. g. Cukale, 200.

V *novih fr. frankih*: Ga. Vončina, Aumetz, 10; ga. Balič „Aumetz“, 2; Košir Alojz, 5; N. N. Tucquenieux, 10.

V *dolarjih*: Ana in Jože Bauer, 1; Franc Kokelj, 2; Zakrajšek Ivan, 2; vsi iz Kanade.

ODKUP, KRSTI itd.

Za krst pogankega otroka, po č. g. dr. Humarju. 2.000 lir; za krst pogančka na ime Pavla-Marija, dala Pavla Zupanc, 200 pesov.

ZA MISIJONE

V *dolarjih*: Marija Kumar iz Toronta, učenka slov. šole, "je vrnese poln hranilniček drobiža", 4 dolarje. — Josephine Mokorel, Chicago, 2; Justina Holozan, Chicago, 3.

V *pesih*: Pišek Anton, 250; Novakovi otroci, Cinco Saltos, 250 (iz prihrankov so darovali Miha, Vorenc, Andrej in Marko); družina Dreisibner, Bari-loche, 250; N. N., Buenos Aires, 500.

V *novih francoskih frankih*: N. N. po J. Jankoviču, 10.

V *lirah*: Figelj Andrej, 10.000; Blažič Dragica, 1.000.

ZA DRUŽBO ZA ŠIRJENJE VERE IN D.S.D.

Družina Žužek, Ramos Mejía, 168 pesov; družina Grilc, 60; družina Kokalj, Moron, 130 pesov. — 56 družin oziroma posameznikov iz Slovenske vasi pri Buenos Airesu je vplačalo članarine skupno 3.772 pesa. — Družina Rode, Ituzaingo, 100 pesov.

JUŽNO AM. BARAGOVA ZVEZA

Ga. Lužovec, Slovenska vas v Lanusu, v zahvalo, 100 pesov.

ZA BARAGOVO MISIJONIŠČE IN CERKEV MARIJE KRALJICE V SLOVENSKI VASI V LANUSU

Argentina, Lanus (v pesih): gdč. Cesar Cvetka, 1.000; druž. Glinšek, 1.000; druž. Mažgon, 1000; druž. Stanovnik, 1000; druž. Rozman, v zahvalo, 1.000; gdč. Pepca Župančič, 1.000; druž. Rot, 400; druž. Virc, 500; druž. Lipovec, 500; gdč. Marica, Cvetka in Slavka Urbanija, vsaka po 100; g. Anton Drak-sler, 1.000; Lipovec Franci, 500.

Ga. Triler, Ramos Mejía, 100; č. s. Fabijan, usmiljenka, Bs. Aires, 2.600; N. N., Luján, 1.000; č. g. Martin Ra-doš, González Catán, 100.

Avstralija: N. N., Adelaida, 9 funtov; N. N., Coniston, 100 funtov.

Avstrija: N. N., 530 šilingov.

Čile: Č. sestre usmiljenke, Punta Arenas, 530 arg. pesov.

Ekvador: č. g. Stanislav Boljka, C. M., 22 dol.

Italija: N. N., Trst, 10.000 lir.

Kanada: Baragov misijonski krožek, Toronto, 50 dol.

U.S.A.: Miss Manca Preša, Cleveland, za vzdrževanje gojenca Baragovega misijonišča. 80 dol.; Mrs. Mary Mihelich, 7 dol.; Mrs. Maria Coffelt, Milwaukee, 10 dol.

Venezuela: Ilija Marija, v zahvalo, 23 dolarjev.

ZNAMKE ZA MISIJONE

Pisarna Slov. kult. akcije; Pavlina Hvala, Gorica (lepo očiščene in urejene!), Skvarča Stanko, Luján.

ZAHVALA BARAGI

"Spolnim svojo dolžnost, da se zahvalim škofu Frideriku Baragi, in sicer javno. V neki važni zadevi sem bila uslišana in pomirjena.

Jela Franko, Gorica, Italija."

VSEM ISKRENI BOG POVRNI!

SLIKA na prvi strani ovitka nam kaže male Kitajčke na otoku Formozi, kjer zdaj delujejo že 4 slovenski misijonarji in misijonarje. **SLIKA LEVO** pa kaže o. Kladnika in njegovega sobrata pred cerkvi, ki sta jo zgradila v Machadadorpu v Južni Afriki.

IZ VSEBINE: Misijonstvo, zgodovina in sodobnost — Misijonarji željá — Z Bengalskih poljan — Katoliški misijoni na Japonskem, II. — Popotni misijonski utrinki: V Tunisu — Socialno delo v misijonu — Žena z ulice — Misijonsko delo med bengalskimi izobraženci — Darjeeling — Čakam Te v maju — Nova slovenska misijonarka — Po misijonskem svetu — Pavel iz Tarza — Darovi za misijone.

CORREO ARGENTINO Suc. 34 (B)	TARIFA REDUCIDA
	CONCESION 5612

Registro de la Prop. Int.
No. 528.263

Director responsable: Lenček Ladislav C.M.
Domicilio legal: Cochabamba 1467, Buenos Aires.

“KATOLIŠKI MISIJONI” so splošen misijonski mesečnik, glasilo papeških misijonskih družb, slovenskih misijonarjev, “Slovenske misijonske zveze”. Izdaja ga “Baragovo misijonišče”. Urejuje in upravlja Lenček Ladislav C.M. — Naslov uredništva in uprave: Pedernera 3253, Bs. Aires, Argentina. Tiska Slovenska tiskovna družba “Baraga”, Pedernera 3253, (Lenček Ladislav C.M.), S cerkvenim dovoljenjem.

NAROČNINA: V *Argentini*: in sosednjih deželah, *navadna* 150, *podporna* 300, *dosmrtna* 2.000 pesov. - V ostalih deželah *Južne Amerike* 200 (400, 2.600) arg. pesov. V *U. S. A.* in *Kanadi* 3 (6, 40) dolarjev. - V *Italiji* 1.600 (3.200, 20.000) lir. - V *Avstriji* 60 (120, 800) šilingov. - V *Franciji* 12 (24, 160) NF. - V *Angliji in Avstraliji* 1¼ (2½, 16 funtov).

Letnik 1961 bo imel 10 zvezkov s skupno 512 stranmi, ne upoštevajoč ovitke.

PLAČUJE SE NA SLEDEČIH NASLOVIH:

Argentina: Lenček Ladislav C.M., Misijonska pisarna, Pedernera 3253, Buenos Aires.
U.S.A.: Rev. Charles A. Wolbang C.M., St. Joseph's College, P. O. Box 351, Princeton, New Jersey. - Rudi Knez, 679 E., 157 St., Cleveland 10, Ohio. - Anica Tushar, Box 731, Gilbert, Minn.
Kanada: Rev. Andrej Prebil C.M., 594 Manning Ave, Toronto 4. Ont.
Italija: Dr. Kazimir Humar, Corte San Ilario 7, Gorizia.
Trst: Oddajati na naslov: Marijina družba, Via Risorta 3.
Francija: Louis Klančar C. M., Rue de Sèvres 95, Paris (VI).
Avstrija: B. Seelsorgeamt, Viktringer Ring 26, Klagenfurt. - Rev. Alojzij Luskar, Kamen 14, P. St. Kanzian i. J. Kärnten. - Rev. Miklavčič Anton, Spittal a/Drau D. P. Camp. Kärnten.
Avstralija: Franc Vrabc, Archbishop'n House, West Tce. Adelaide, S. Australia.